ഓം നമഃ പരമാത്മനേ, ശ്രീ മഹാഗണപതയേ നമഃ, ശ്രീ ഗുരുഭ്യോ നമഃ, ഹ<u>ര</u>ിഃ ഓം

കൃഷ്ണ യജുർവേദീയ തൈത്തിരീയ സംഹിതാ പദ പാഠഃ (വാകൃ സഹിത)

ചതുർത്ഥ കാണ്ഡേ ദ്വീതീയഃ പ്രശ്നഃ

Notes:

- 1. Please refer to the book "TS Kandam 1" and "TS 1.1 pada paadam with Vaakyam" for notes and conventions used in this Compilation.
- 2. Please download our vedic compilations from our web site www.vedavms.in

Version Notes:

This is now the current Version 2.0 dated June 30, 2024.

- 1. This replaces the earlier version 1.1 dated June 30, 2022.
- 2. This version has been updated with the errors found and reported till June15, 2024.
- 3. Required convention, style and presentation improvements or standardisations has been done whereever applicable.
- 4. Notify your corrections / suggestions etc to our email id "vedavms@gmail.com"

Earlier Versions

1st	Version Number	0.0 dated 31st January 2019
2nd	Version Number	0.0 dated 31st August 2019
3rd	Version Number	1.0 dated 31st December 2020
4th	Version Number	1.1 dated 30th June 2022

Table of Contents

4 കൃഷ്ണ യജുർവേദീയ തൈത്തിരീയസംഹിതായാം പദ പാഠേ ചതുർത്ഥം കാണ്ഡം4

4.2 ചതുർത്ഥകാണ്ഡേ ദ്വീതീയഃ പ്രശ്നഃ – ദേവയജനഗ്രഹാഭിധാനം 4 പദ പാഠേ (വാകൃ സഹിത)–ചതുർത്ഥകാണ്ഡേ–ദ്വീതീയഃ പ്രശ്നഃ

ഓം നമഃ പരമാത്മനേ, ശ്രീ മഹാഗണപതയേ നമഃ, ശ്രീ ഗുരുഭ്യോ നമഃ, ഹരിഃ ഓം

4 <u>കൃഷ്ണ യജൂർവേദീയ തൈത്തിരീയ</u>

<u>സംഹിതായാം പദ പാഠേ ചതുർത്ഥം കാണ്ഡം</u>

4.2 ചതൂർത്ഥകാണ്ഡേ ദ്വീതീയഃ പ്രശ്നഃ – ദേവയജനഗ്രഹാഭിധാനം

TS 4.2.1.1
വിഷ്ണോ: ക്രമോ ടസൃഭിമാതിഹാ ഗായത്രം ഛന്ദ ആ രോഹ പൃഥിവീമനു വി ക്രമസ്വ നിർഭക്തഃ സ യം ദ്വിഷ്മോ വിഷ്ണോ: ക്രമോ ടസൃഭിശസ്തിഹാ ത്രൈഷ്ട്യുഭം ഛന്ദ ആ രോഹാ–ന്തരിക്ഷമനു വി ക്രമസ്വ നിർഭക്തഃ സ യം ദ്വിഷ്മോ വിഷ്ണോ: ക്രമോ ടസൃരാതീയതോ ഹന്താ ജാഗതം ഛന്ദ ആ രോഹ ദിവമനു വി ക്രമസ്വ നിർഭക്തഃ സ യം ദ്വിഷ്മോ വിഷ്ണോ: ക്രമോ ടസൃരാതീയതോ ഹന്താ ജാഗതം ഛന്ദ ആ രോഹ ദിവമനു വി ക്രമസ്വ നിർഭക്തഃ സ യം ദ്വിഷ്മോ വിഷ്ണോ: — [] 1

TS 4.2.1.1 - Padam

അഭിശസ്തിഹേതൃഭിശസ്തി – ഹാ । ത്രൈഷ്ടുഭം । ഛന്ദഃ । ഏതി । രോഹ । അന്തരിക്ഷം । അനു । വീതി । ക്രമസ്വ । നിർഭക്ത ഇതി നിഃ – ഭക്തഃ । സഃ । യം । ദ്വിഷ്ണഃ । വിഷ്ണോഃ । ക്രമഃ | അസി | അരാതീയതഃ | ഹന്താ | ജാഗതം | ഛന്ദഃ | ഏതി । രോഹ । ദിവം । അനു । വീതി । ക്രമസാ । നിർഭക്ത ഇതി നിഃ – ഭക്തഃ । സഃ । യം । ദ്വിഷ്മഃ । വിഷ്കോഃ । 1 (50) TS 4.2.1.2 ക്രമോ ടസി ശത്രൂയതോ ഹന്താ ടടനുഷ്പുഭം ഛന്ദ ആ രോഹ ദിശോ ടനു വി ക്രമസ്വ നിർഭക്തഃ സ യം ദ്വിഷ്മഃ ॥ അക്രന്ദദഗ്നിഃ സ്തനയന്നിവ ദൃൗഃ **ക്ഷാമാ** രേരിഹദ്– വീരുധഃ സമഞ്ജന്ന് । സദ്യോ ജജ്ഞാനോ വി ഹീമിദ്ധോ അഖ്യദാ രോദസീ ഭാനുനാ ഭാതൃന്തഃ ॥ അഗ്നേ ടഭ്യാവർതിന്നഭി ന ആ വർതസ്വാടടയുഷാ വർച്സാ സന്യാ മേധയാ പ്രജയാ ധനേന ॥ അഗ്നേ - [ ] **2** <u>TS 4.2.1.2 - Padam</u> ക്രമഃ । അസി । ശത്രൂയത ഇതി ശത്രു – യതഃ । ഹന്താ । ആനുഷ്ടുഭമിത്യാനു – സ്തുഭം । ഛന്ദഃ । ഏതി । രോഹ ।

ദിശഃ । അനു । വീതി । ക്രമസ്വ । നിർഭക്ത ഇതി നിഃ – ഭക്തഃ । സഃ । യം । ദ്വിഷ്ടഃ ॥ അക്രന്ദത് । അഗ്നിഃ । സ്തനയന്ന് . ഇവ . ദൃൗഃ . ക്ഷാമ . രേരിഹത് . വീരുധഃ . സമഞ്ജന്നിതി സം – അഞ്ജന്ന് ॥ സദൃഃ । ജജ്ഞാനഃ । വീതി । ഹി । ഈം । ഇദ്ധഃ । അഖൃത് । ഏതി । രോദസീ ഇതി । ഭാനുനാ । ഭാതി । അന്തഃ ॥ അഗ്നേ । അഭ്യാവർതിന്നിതൃഭി – ആവർതിന്ന് । അഭീതി । നഃ । ഏതി । വർതസ്വ । ആയുഷാ । വർചസാ । സന്യാ । മേധയാ । പ്രജയേതി പ്ര – ജയാ । ധനേന ॥ അഗ്നേ । 2 (50) TS 4.2.1.3 അങ്ഗിരഃ ശതം തേ സന്ത്വാവൃതഃ സഹസ്രം ത ഉപാവൃതഃ । താസാം പോഷസൃ പോഷേണ പുനർ നോ നഷ്ടമാ കൃധി പുനർ നോ രയിമാ ക്യധി ॥ പുനരൂർജാ നി വർതസ്വ പുനരഗ്ന ഇഷാ ssയുഷാ । പുനർ നഃ പാഹി വിശ്വതഃ ॥ സഹ രയ്യാ നി വർതസ്വാഗ്നേ പിന്വസ്വ ധാരയാ । വിശാഫ്സ്നിയാ വിശാതസ്പരി ॥ ഉദുത്തമം ്വരുണ പാശ–മസ്തദവാധമം – [] 3

TS 4.2.1.3 - Padam

അങ്ഗിരഃ । ശതം । തേ । സന്തു । ആവൃത ഇത്യാ–വൃതഃ । സഹസ്രം । തേ । ഉപാവൃത ഇത്യുപ–ആവൃതഃ ॥ താസാം । പോഷസ്യ । പോഷണ । പുനഃ । ന്നഃ । നഷ്ടം । ഏതി । കൃധി ॥ പുനഃ । ഉൗർജാ । നീതി । വർതസ്വ । പുനഃ । അഗ്നേ । ഇഷാ । തയുഷാ ॥ പുനഃ । നഃ । പാഹി । വിശ്വതഃ ॥ സഹ । രയ്യാ । നീതി । വർതസ്വ । പിന്വസ്വ । ധാരയാ ॥ വിശ്വസ്സ്നിയേതി വിശ്വ – ഫ്ല്നിയാ । വിശ്വതഃ । പരി ॥ ഉദിതി । ഉത്തമമിത്യുത് – തമം । വരുണ്ട । പാശം । അസ്മത് । അവേതി । അധമം । 3 (50)

TS 4.2.1.4

്വി മദ്ധ്യമഴ ശ്രഥായ ।

അഥാ വയമാദിതൃ വ്രതേ തവാനാഗസോ അദിതയേ സൃാമ ॥
ആ ത്വാ ടഹാർ.ഷ–മന്തരഭൂർ ധ്രുവ–സ്തിഷ്ഠാ ടവിചാചലിഃ ।
വിശസ്ത്വാ സർവാ വാഞ്ഛന്ത്വസ്മിൻ രാഷ്ട്രമധി ശ്രയ ॥
അഗ്രേ ബൃഹന്നുഷസാമൂർലോ അസ്ഥാ–ന്നിർജഗ്മിവാൻ–തമസോ ജ്യോതിഷാടട *ഗാത് ।

```
പദ പാഠേ (വാകൃ സഹിത)–ചതുർത്ഥകാണ്ഡേ–ദ്വീതീയഃ പ്രശ്നഃ
```

അഗ്നിർ ഭാനുനാ രുശ്താ സാങ്ഗ ആ ജാതോ വിശാ _ " _ " _ " _ " സദ്മാനൃപ്രാഃ "

സീദ ത്വം മാതുരസ്യാ - [] 4

TS 4.2.1.4 - Padam

വീതി | മദ്ധ്യമം | ശ്രഥായ | അഥ | വയം | ആദിത്യ | വ്രതേ | തവ | അനാഗസഃ | അദിതയ | സ്യാമ | ഏതി | ത്വാ | അഹാർ.ഷം | അന്തഃ | അഭൂഃ | ധ്രുവഃ | തിഷ്ഠ | വാണ്ഠത്തു | നർവാഃ | വാണ്ഠത്തു | അസ്മിന്റ് | രാഷ്ട്രം | അധീതി | ശ്രയ | അഗ്രേ | ബ്യൂഹന്ന് | ഉഷസാം | ഊർദ്ധഃ | അസ്ഥാത് | വിരജഗമിവാനിതി നിഃ – ജഗ്മിവാൻ | തമസഃ | ജ്യാതിഷാ | ഏതി | അഗാത് | അഗ്രൂ | മാത്രാ | സുര്താ | സുര്താ | സുര്താ | സുര്താ | സുര്താ | വരുത്തി | വരുത്തു | വരുതു | വരുത്തു | വരുത്തു | വരുത്തു | വരുത്തു | വരുതു | വരുത്തു | വരുത്തു | വരുതു | വരുത്തു | വരുതു | വ

TS 4.2.1.5

അസൃാഃ । 4 (50)

ളപസ്ഥേ വിശ്യാനൃഗ്നേ വയുനാനി വിദ്യാൻ । മൈനാമർചിഷാ മാ തപസാ ടഭി ശൂശുചോ ടന്തരസൃാഴ് ശുക്രജ്യോതിർ വി ഭാഹി ॥ അന്തരഗ്നേ രുചാ ത്വമുഖായൈ സദനേ സേവ വ തസൃാസ്താ∀് ഹരസാ തപഞ്ജാതവേദഃ ശിവോ ഭവ ॥ ശിവോ ഭൂത്വാ മഹൃമഗ്നേ ടഥോ സീദ ശിവസ്ത്വം । ശിവാഃ കൃത്വാ ദിശഃ സർവാഃ സ്വാം ്യോനിമിഹാടട *സ്ദഃ ॥ ഹ∨്സഃ ശുചിഷദ് ( ) വസുരന്തരിക്ഷ–സ**ദ്ധോ**താ വേദിഷദതിഥിർ ദുരോണസത് । നൃഷദ്–വരസ–ദൃതസദ് വ്യോമസ–ദബ്ഛാ ഗോജാ ഋതജാ അദ്രിജാ ഋതം ബൃഹത് 🛭 5 **TS 4.2.1.5 - Padam** ഉപസ്ഥ ഇത്യുപ–സ്ഥേ I വിശ്വാനി I അഗ്നേ I വയുനാനി I വിദ്വാൻ ॥ മാ । ഏനാം । അർചിഷാ । മാ । തപസാ । അഭീതി । ശൂശുചഃ । അന്തഃ । അസ്യാം । ശുക്രജ്യോതിരിതി ശുക്ര – ജ്യോതിഃ । വീതി । ഭാഹി ॥ അന്തഃ 1 അഗ്നേ 1 രുചാ 1 താം 1 ഉഖായൈ 1 സദനേ 1 സോ 11 തസൃാഃ । ത്വം । ഹരസാ । തപന്ന് । ജാതവേദ ഇതി ജാത – വേദഃ । ശിവഃ । ഭവ ॥ ശിവഃ । ഭൂത്വാ । മഹൃം ।

കൃത്വാ । ദിശഃ । സർവാഃ । സ്വാം । യോനിം । ഇഹ । ഏതി ।

അഗ്നേ 1 അഥോ ഇതി 1 സീദ 1 ശിവഃ 1 ത്വം 11 ശിവാഃ 1

അസദഃ ॥ ഹഴ്സഃ । ശുചിഷദിതി ശുചി – സത് ( ) । വസും । അന്തരിക്ഷസദിതൃന്തരിക്ഷ – സത് । ഹോതാ । വേദിഷദിതി വേദി – സത് । അതിഥിഃ । ദുരോണസദിതി ദുരോണ – സത് ॥ നൃഷദിതി നൃ – സത് । വരസദിതി വര – സത് । ഋതസദിത്യൂത – സത് । വ്യോമസദിതി വ്യോമ – സത് । അബ്ലാ ഇത്യപ് – ജാഃ । ഗോജാ ഇതി ഗോ – ജാഃ । ഋതജാ ഇത്യൂത – ജാഃ । അദ്രിജാ ഇത്യദ്രി – ജാഃ । ഋതം । ബൃഹത് ॥ 5 (66) (ദിവമനു വി ക്രമസ്വ നിർഭക്തഃ സ യം ദ്വിഷ്ടോ വിഷ്കോർ – ഭ്യനേനാഗ്നേ – ടധമ – മസ്യാഃ – ശുചിഷഥ് – ഷോഡശ ച) (A1) TS 4.2.2.1 _____ ദിവസ്റ്റരി പ്രഥമം ജജ്ഞേ അഗ്നിരസ്തദ് ദ്വിതീയം പരി ജാതവേദാഃ । തൃതീയമഫ്സു നൃമണാ അജസ്രമിന്ധാന ഏനം ജരതേ നായീഃ ॥ <mark>വിദ്മാ</mark> തേ അഗ്നേ ത്രേധാ ത്രയാണി <mark>വിദ്മാ</mark> തേ സദ്മ വിഭൂതം പുരുത്രാ ।

വിദ്മാ തേ നാമ പരമം ഗുഹാ യദ്–വിദ്മാ തമുഥ്സം യത് ആജഗൻഥ ॥ സമുദ്രേ ത്വാ നൃമണാ അഫ്സിന്തർ നൃചക്ഷാ ഈധേ ദിവോ അഗ്ന ഊധന്ന് । തൃതീയേ ത്വാ – [] 6

TS 4.2.2.1 - Padam

ദിവഃ । പരീതി । പ്രഥമം । ജജ്ഞേ । അഗ്നിഃ । അസ്മത് ।
ദ്വിതീയം । പരീതി । ജാതവേദാ ഇതി ജാത – വേദാഃ ॥
തൃതീയം । അഫ്സിതൃപ് – സു । നൃമണാ ഇതി നൃ –മനാഃ ।
അജ്സം । ഇന്ധാനഃ । ഏനം । ജരതേ । സ്വാധീരിതി
സ്വ – ധീഃ ॥ വിദ്മ । തേ । അഗ്നേ । ത്രേധാ । ത്രയാണി ।
വിദ്മ । തേ । സദ്മ । വിഭൃതമിതി വി – ഭൃതം । പുരുത്രേതി
പുരു – ത്രാ ॥ വിദ്മ । തേ । നാമ । പരമം । ഗുഹാ । യത് ।
വിദ്മ । തം । ഉഥ്സം । യതഃ । ആജഗമ്പേത്യാ – ജഗന്ഥ ॥
സമുദ്രേ । ത്വാ । നൃമണാ ഇതി നൃ – മനാഃ ।
അഫ്സിതൃപ്–സു । അന്ങഃ । നൃചക്ഷാ ഇതി നൃ – ചക്ഷാഃ ।
ഈധേ । ദിവഃ । അഗ്നേ । ഊധന്ന് ॥
തൃതീയേ । ത്വാ । 6 (50)

```
TS 4.2.2.2
രജസി തസ്ഥിവാ∨്സ–മൃതസൃ യോനൗ മഹിഷാ
അഹിന്വന്ന് ॥
അക്രന്ദദഗ്നിഃ സ്തനയന്നിവ ദൃൗഃ ക്ഷാമാ രേരിഹദ്–
വീരുധഃ സമഞ്ജന്ന് ।
സദ്യോ ജജ്ഞാനോ വി ഹീമിദ്ധോ അഖ്യദാ രോദസീ
ഭാനുനാ ഭാതൃന്തഃ ॥
ഉശിക് പാവകോ അരതിഃ സുമേധാ മർതേഷ്വഗ്നിരമുതോ
നി ധായി ।
ഇയർതി ധൂമ്മരുഷം ഭരിഭ്രദുച്ഛുക്രേണ് ശോചിഷാ
ദ്യാമിനക്ഷത് ॥
വിശാസ്യ കേതുർ ഭുവനസ്യ ഗർഭ ആ – [ ] 7
TS 4.2.2.2 - Padam
രജ്സി । തസ്ഥിവാ∀്സ്ം । ഋതസൃ । യോനൗ് । മഹിഷാഃ ।
അഹിന്വന്ത് പഅക്രങ്ങ് പഅഗ്നിഃ പസ്തനയന്ത് പളവ പ
ദൃൗഃ । ക്ഷാമ । രേരിഹത് । വീരുധഃ । സമഞ്ജന്നിതി
സം – അഞ്ജന്ന് ။ സദൃഃ । ജജ്ഞാനഃ । വീതി । ഹി । ഈം ।
ഇദ്ധഃ । അഖൃത് । ഏതി । രോദസീ ഇതി । ഭാനുനാ ।
```

```
ഭാതി । അന്തഃ ॥ ഉശിക് । പാവകഃ । അരതിഃ । സുമേധാ
ഇതി സു – മേധാഃ । മർതേഷു । അഗ്നിഃ । അമൃതഃ । നീതി ।
ധായി ॥ ഇയ്ർതി । ധൂമം । അരുഷം । ഭരിഭ്രത് । ഉദിതി ।
ശുക്രേണ് । ശോചിഷാ । ദ്യാം । ഇനക്ഷത് ॥ വിശാസ്യ ।
കേതുഃ I ഭുവനസൃ I ഗർഭഃ I ഏതി I 7 (50)
TS 4.2.2.3
രോദസീ അപൃണാജ്ജായമാനഃ ।
വീഡും ചിദദ്രി–മഭിനത് പരായൻ ജനാ യദഗ്നിമയജന്ത
പഞ്ച ॥
ശ്രീണാമുദാരോ ധരുണോ രയീണാം മനീഷാണാം
പ്രാർപണഃ സോമഗോപാഃ ।
വസോഃ സൂനുഃ സഹസോ അഫ്സു രാജാ വി ഭാതൃഗ്ര
ഉഷസാമിധാനഃ ॥
യസ്തേ അദ്യ കൃണവദ്–ഭദ്രശോചേ ടപൂപം ദേവ
ഘൃതവന്തമഗ്നേ ।
പ്ര തം നയ പ്രതരാം വസ്യോ അച്ഛാഭി ദ്യുമ്മം ദേവഭക്തം
<u></u> യവിഷ്ട ॥
ആ - [] 8
```

TS 4.2.2.3 - Padam രോദസീ ഇതി । അപൃണാത് । ജായമാനഃ ॥ വീഡും । ചിത് । അദ്രീം । അഭിനത് । പരായന്നിതി പരാ – യന്ന് । ജനാഃ । യത് । അഗ്നിം । അയജന്ത । പഞ്ച ॥ ശ്രീണാം । ഉദാരഃ । ധരുണഃ । രയീണാം । മനീഷാണാം । പ്രാർപ്ണ ഇതി പ്ര-അർപണഃ । സോമഗോപാ ഇതി സോമ-ഗോപാഃ ॥ വസോം വസൂനും വസഹസം വഅഫ്ലിതൃപ്– സു വരാജാ് വ വീതി । ഭാതി । അഗ്രേ । ഉഷസാം । ഇധാനഃ ॥ യഃ । തേ । അദൃ । കൃണവത് । ഭദ്രശോച ഇതി ഭദ്ര – ശോചേ । അപൂപം । ദേവ । ഘൃതവനതമിതി ഘൃത – വന്തം । അഗ്നേ ॥ പ്രേതി പതം പനയ പ്രതരാമിതി പ്ര – തരാം പവസ്യഃ പ അച്ഛ । അഭീതി । ദ്യുമ്മം । ദേവഭക്തമിതി ദേവ – ഭക്തം । യവിഷ്റ്വ ഏതി । 8 (50) TS 4.2.2.4 തം ഭജ സൗശ്രവസേഷാഗ്ന ഉക്ഥഉക്ഥ ആ ഭജ ശസൃമാനേ । പ്രിയഃ സൂര്യേ പ്രിയോ അഗ്നാ ഭവാതൃുജ്ജാതേന ഭിനദദുജ്ജനിതെവഃ ॥

ത്വാമഗ്നേ യജ്മാനാ അനു ദ്യൂൻ. വിശ്വാ വസൂനി ദധിരേ വാര്യാണി । ത്വയാ സഹ ദ്രവിണമിച്ഛമാനാ വ്രജം ഗോമന്തമുശിജോ വി വവ്രും ॥ ദൃശാനോ രുക്ക ഉർവ്യാ വൃദ്യൗദ്–ദുർമർ.ഷ–മായും ശ്രിയേ രുചാനം । അഗ്നിരമുതോ അഭവദ്–വയോഭിർ യദേ– ( )–നം ദൃൗരജനയഥ് സുരേതാം ॥ 9

TS 4.2.2.4 - Padam

തം । ഭജ । സൗശ്രവസേഷു । അഗ്നേ । ഉക്ഥഉക്ഥ ഇത്യുക്ഥേ – ഉക്ഥേ । ഏതി । ഭജ । ശസ്യമാനേ ॥ പ്രിയഃ । സൂർയേ । പ്രിയഃ । അഗ്നാ । ഭവാതി । ഉദിതി । ജാതേന । ഭിന്ദത് । ഉദിതി । ജനിത്തെഃ ॥ ത്വാം । അഗ്നേ । യജമാനാഃ । അന്നിതി । ദ്യൂൻ । വിശ്വാ । വസൂനി । ദധിരേ । വാർയാണി ॥ ത്വയാ । സഹ । ദ്രവിണം । ഇച്ഛമാനാഃ । വ്രജം । ഗോമന്തമിതി ഗോ – മന്തം । ഉശിജഃ । വീതി । വവ്രുഃ ॥ ദൃശാനഃ । രുകൂഃ । ഉർവ്യാ । വീതി । അദ്യൗത് । ദൂർമർ.ഷമിതി ദുഃ – മർ.ഷം । ആയുഃ । ശ്രിയേ । രുചാനഃ ॥

<u>TS 4.2.3.1 - Padam</u>

അന്നപത ഇതുന്ന – പതേ । അന്നസു । നഃ । ദേഹി । അനമീവസ്യ । ശുഷ്തിണഃ ॥ പ്രേതി । പ്രദാതാരമിതി പ്ര – ദാതാരം । താരിഷഃ । ഊർജം । നഃ । ധേഹി । ദ്വിപദ ഇതി ദ്വി – പദേ । ചതുഷ്പദ ഇതി ചതും – പദേ ॥ ഉദിതി । ഉ । താ । വിശോ । ദേവാം । അഗ്നേ । ഭര്ന്തു । ചിത്തിഭിരിതി ചിത്തി – ഭിഃ ॥ സഃ । നഃ । ഭവ । ശിവത്മ ഇതി ശിവ–തമഃ । സുപ്രതിക ഇതി സു – പ്രതികഃ । വിഭാവസുരിതി വിഭാ – വസുഃ ။ പ്രേതി । ഇത് । അഗ്നേ । ജ്യോതിഷ്മാൻ । യാഹി । ശിവേടിഃ । അർചിഭിരിതൃർചി – ഭിഃ । താം ॥ ബൃഹദ്ഭിരിതി ബൃഹത് – ഭിഃ । ഭാനുഭിരിതി ഭാനു – ഭിഃ । ഭാസന്ന് । മാ । ഹി ്സീഃ । തനുവാ । പ്രജാ ഇതി പ്ര–ജാഃ ॥ സമിധേതി സം – ഇധാ । അഗ്നിം । ദുവസൃത । ഘൃത്തെഃ । ബോധയത । അതിഥിം ॥ ഏതി । 10 (50) **TS 4.2.3.2** ടസ്തിൻ. ഹവ്യാ ജുഹോതന **။** പ്ര പ്രായമഗ്നിർ ഭരതസ്യ ശൃണേച വി യഥ് സൂര്യോ ന രോചതേ ബൃഹദ് ഭാഃ । അഭി യഃ പൂരും പൃതനാസു തസ്ഥൗ ദീദായ ദൈവ്യോ അതിഥിഃ ശിവോ നഃ ॥

പദ പാഠേ (വാകൃ സഹിത)–ചതുർത്ഥകാണ്ഡേ–ദ്വീതീയഃ പ്രശ്നഃ

ആപോ ദേവീഃ പ്രതി ഗൃഹ്ണീത് ഭസ്മൈതഥ് സ്യോനേ കൃണുദ്ധാഴ് സുരഭാവു ലോകേ । തസ്മൈ നമന്താം ജനയഃ സുപത്നീർ മാതേവ് പുത്രം ബിഭൂതാ സോനം ॥ അഫ്ലാഗ്നേ സധിഷ്ടവ– [ ] 11

TS 4.2.3.2 - Padam

അസ്മിന്ന് പ്രവ്യാ । ജുഹോതന് ॥ പ്രപ്രേതി പ്ര – പ്ര । അയം । അഗ്നിഃ । ഭരതസ്യ । ശൃണ്വേ । വീതി । യത് । സൂർയഃ । ന । രോചതേ । ബൃഹത് । ഭാഃ ॥ അഭീതി । യഃ । പൂരും । പൃതനാസു । തസ്ഥൗ । ദീദായ । ദൈവ്യഃ । അതിഥിഃ । ശിവഃ । നഃ ॥ ആപഃ । ദേവീഃ । പ്രതീതി । ഗൃഹ്ണീത । ഭസ്മ । ഏതത് । സ്വോനേ । കൃണുദ്ധം । സുരഭൗ । ഉ । ലോകേ ॥ തസ്മൈ । നമന്താം । ജനയഃ । സുപത്നീരിതി സു – പത്നീഃ । മാതാ । ഇവ । പുത്രം । ബിഭൃത । സ്വിതി । ഏനം ॥ അഫ്സിത്യപ് – സു । അഗ്നേ । സധിഃ । തവ് । 11 (50)

TS 4.2.3.3

<mark>സൗഷധ</mark>ീരനു രുദ്ധ്യസേ । ഗർഭേ സഞ്ജായസേ പുനഃ ॥ ഗർഭോ അസ്യോഷ്ധീനാം ഗർഭോ വനസ്പതിനാം । ഗർഭോ വിശാസ്യ ഭൂതസ്യാഗ്നേ ഗർഭോ അപാമസി ॥ പ്രസദ്യ ഭസ്മനാ യോനിമപശ്ച പൃഥിവീമഗ്നേ । സൗസ്യജ്യ മാതൃഭിസ്താം ജ്യോതിഷ്മാൻ പുന്ന-രാ ടസ്ദഃ ॥ പുന-രാസദ്യ സദനമപശ്ച പൃഥിവീമഗ്നേ । ശേഷേ മാതുർ യഥോപസ്ഥേ ടന്ത-രസ്യാഴ് ശിവതമഃ ॥ പുന്നരൂർജാ – [] 12

TS 4.2.3.3 - Padam

സഃ | ഓഷധീഃ | അന്വിതി | രൂദ്ധ്യസേ | ഗർഭേ | സന്ന് | ജായസേ | പുനഃ || ഗർഭഃ | അസി | ഓഷധീനാം | ഗർഭഃ | വനസ്പതീനാം || ഗർഭഃ | വിശ്വസ്യ | ഭൂതസ്യ | അഗ്നേ | ഗർഭഃ | അപാം | അസി || പ്രസദ്യേതി പ്ര–സദ്യ | ഭസ്മനാ | യോനിം | അപഃ | ച | പൃഥിവീം | അഗ്നേ || സഴ്സൃജൃതി സം – സൃജ്യ | മാതൃഭിരിതി മാതൃ – ഭിഃ | ത്വം | ജ്യോതിഷ്മാൻ | പുനഃ | ഏതി | അസ്വദഃ || പുനഃ | ആസദ്യേത്യാ – സദ്യ | സദനം | അപഃ | ച | പൃഥിവീം | അഗ്ന || ശേഷേ | മാതുഃ | യഥാ | ഉപസ്ഥ ഇത്യുപ – സ്ഥേ |

```
അന്തഃ । അസ്യാം । ശിവതമ ഇതി ശിവ – തമഃ ॥
പുനഃ । ഊർജാ । 12 (50)
TS 4.2.3.4
നി വർതസ്വ പുനരഗ്ന ഇഷാ ssയുഷാ I
പുനർ നഃ പാഹി വിശ്വതഃ ॥
സഹ രയ്യാ നി വർതസ്വാഗ്നേ പിന്വസ്വ ധാരയാ ।
വിശാഫ്സ്നിയാ വിശാതസ്പരി ॥
പുനസ്ത്വാ ടടദിത്യാ രുദ്രാ വസവഃ സമിന്ധതാം
പുനർ ബ്രഹ്മാണോ വസുനീഥ യജ്ഞൈഃ (
ഘൃതേന താം തനുവോ വർദ്ധയസാ സത്യാഃ സന്തു
യജമാനസൃ കാമാഃ ॥
<mark>ബോധാ</mark> നോ അസൃ വച്സോ യവിഷ്റ മഴ്ഹിഷ്റസൃ
പ്രഭൃതസൃ സ്വധാവഃ (
പീയതി തോ അനു ( ) തോ ഗൃണാതി വന്ദാരുസ്തേ
തനുവം ്വന്ദേ അഗ്നേ ॥
സ ബോധി സൂരിർ മഘവാ വസുദാവാ വസുപതിഃ ।
യുയോദ്ധ്യസ്തദ് ദേഷാഴ്സി ॥ 13
```

TS 4.2.3.4 - Padam നീതി । വർതസ്വ । പുനഃ । അഗ്നേ । ഇഷാ । ആയുഷാ ॥ പുനഃ । നഃ । പാഹി । വിശ്വതഃ ॥ സഹ । രയ്യാ । നീതി । വർതസാ । അഗ്നേ । പിനാസാ । ധാരയാ ॥ വിശാഫ്സ്നിയേതി വിശാ – ഫ്ല്നിയാ । വിശാതഃ । പരി ॥ പുനഃ । താാ । ആദിതൃാഃ । രുദ്രാഃ । വസ്വഃ । സമിതി । ഇന്ധതാം । പുനഃ । ബ്രഹ്മാണ്ഃ । വസുനീഥേതി വസു – നീഥ । യഞ്ജൈം ॥ ഘൃതേന 1 ത്വം 1 തനുവഃ 1 വർദ്ധയസ്വ 1 സത്യാഃ 1 സന്തു 1 യജമാനസൃ । കാമാഃ ॥ ബോധ । നഃ । അസൃ । വചസഃ । യവിഷ്റ । മഴ്ഹിഷ്റസ്യ । പ്രഭ്യതസ്യേതി പ്ര – ഭൃതസ്യ । സാധാവ ഇതി സാധാ – വഃ ॥ പീയതി । താഃ । അന്വിതി ( ) । താഃ । ഗൃണാതി । വന്ദാരുഃ । തേ । തനുവം । വന്ദേ । അഗ്നേ ॥ സഃ । ബോധി । സൂരിഃ । മഘവേതി മഘ – വാ । വസുദാവേതി വസു–ദാവാ । വസുപതിരിതി വസു–പതിഃ ॥ യുയോധി । അസൂത് । ദോഷാ ्സി ॥ 13 (66) (ആ – തവോർ – ജാ – ടനു – ഷോഡ്ശ ച) (A3) TS 4.2.4.1 അപേത വീത വി ച സർപതാതോ യേ ടത്ര സ്ഥ പുരാണാ യേ ച നൂതനാഃ ।

പദ പാഠേ (വാകൃ സഹിത)–ചതുർത്ഥകാണ്ഡേ–ദ്വീതീയഃ പ്രശ്നഃ

അദാദിദം ്യമോ ടവസാനം പൃഥിവുാ അക്രന്നിമം പിതരോ ലോകമസൈ ॥ അഗ്നേർ ഭസ്മാസൃഗ്നേഃ പുരിഷമസി സം.ജ്ഞാനമസി കാമധരണം മയി തേ കാമധരണം ഭൂയാത് ॥ സം ്യാ വഃ പ്രിയാസ്തനുവഃ സം പ്രിയാ ഹൃദയാനി വഃ । ആത്മാ വോ അസ്തു – [] 14

TS 4.2.4.1 - Padam

അപേതി : ഇത് : വീതി : ഇത് : വീതി : ച : സർപത : അഹേതി : ഇത് : വീതി : ച : സർപത : അത് : യേ : അത് : യേ : ച : നൂതനാഃ ! അദാത് : ഇദം : യമഃ : അവസാനമിതൃവ – സാനം : പൃഥിവുാഃ : അക്രന്ന് : ഇമം : പിതരഃ : ലോകം : അസ്കെ ! അഗ്നേൂ ! അഗ്നോ : പുരീഷം : അസി : അഗ്നോ : പുരീഷം : അസി : സം.ജ്ഞാനമിതി സം – ജ്ഞാനം : അസി : താലധരണമിതി കാമ – ധരണം : മയി : തേ : കാമധരണമിതി കാമ – ധരണം : ഭൂയാത് ! സമിതി : യാഃ : പ്രിയാഃ : തനുവഃ : സമിതി : പ്രിയാ : ഹൃദയാനി : വഃ : പ്രിയാഃ : തനുവഃ : സമിതി : പ്രിയാ : ഹൃദയാനി : വഃ ! ആത്മാ : വഃ : അസ്തു : 14 (50)

```
TS 4.2.4.2
സംപ്രിയഃ സംപ്രിയാസ്തനുവോ മമ ॥
അയ⊎് <mark>സോ അ</mark>ഗ്നിർ യസ്മിൻഥ്–സോമമിന്ദ്രഃ സുതം ദധേ
ജഠരേ വാവശാനഃ ।
സഹസ്രിയം ്വാജമതൃം ന സപ്തി 🛡 സസവാൻഥ്
സൻഥ് സ്കൂയസേ ജാതവേദഃ ॥
അഗ്നേ ദിവോ അർണ<mark>മച്</mark>പാ ജിഗാസുച്ഛാ ദേവാ്
ഉന്ചിഷേ ധിഷ്ണിയാ യേ ।
യാഃ പരസ്താദ്–രോചനേ സൂര്യസ്യ യാശ്ചാവസ്ത് –
ദുപതിഷ്പന്ത ആപഃ ॥
അഗ്നേ യത് തേ ദിവി വർചഃ പൃഥിവ്യാം
്യദോഷധീഷ്വ – [ ] 15
TS 4.2.4.2 - Padam
സംപ്രിയ ഇതി സം – പ്രിയഃ । സംപ്രിയാ ഇതി
സം – പ്രിയാഃ । തനുവഃ । മമ ॥ അയം । സഃ । അഗ്നിഃ ।
യസ്തിന്ന് । സോമം । ഇന്ദ്രഃ । സുതം । ദധേ । ജഠരേ ।
വാവശാനഃ ။ സഹസ്രിയം । വാജം । അതൃം । ന । സപ്തിം ।
സസവാനിതി സ – സവാൻ । സന്ന് । സ്തൂയസേ ।
ജാതവേദ ഇതി ജാത – വേദഃ ။ അഗ്നേ । ദിവഃ । അർണം ।
```

പദ പാഠേ (വാകൃ സഹിത)–ചതുർത്ഥകാണ്ഡേ–ദ്വീതീയഃ പ്രശ്നഃ

അച്ഛ । ജിഗാസി । അച്ഛ । ദേവാൻ । ഊചിഷേ । ധിഷ്ണിയാഃ । യേ ॥ യാഃ । പരസ്താത് । രോചനേ । സൂർയസ്യ । യാഃ । ച । അവസ്താത് । ഉപതിഷ്ഠന്ത ഇത്യുപ – തിഷ്ഠന്തേ । ആപഃ ॥ അഗ്നേ । യത് । തേ । ദിവി । വർചഃ । പൂഥിവൃാം । യത് । ഓഷധീഷു । **15 (50)**

TS 4.2.4.3

-ടഫ്ലു വാ യജത്ര ദ യേനാന്തരിക്ഷ-മൂർവാത്രതൻഥ് ത്വേഷഃ സ ഭാനു-രർണവോ നൂചക്ഷാഃ ॥ പൂരീഷ്യാസോ അഗ്നയഃ പ്രാവണേഭിഃ സജോഷസഃ ദ ജൂഷന്താഴ് ഫവ്യ-മാഹുത–മനമീവാ ഇഷോ മഹീഃ ॥ ഇഡാമഗ്നേ പുരുദഴ്സഴ് സനിം ഗോഃ ശശ്വത്തമഴ് ഹവമാനായ സാധ ദ സ്യാന്നഃ സൂനുസ്തനയോ വിജാവാ ടഗ്നേ സാ തേ സുമതിർ ഭൂത്വസ്മേ ॥ അയം തേ യോനിർ. ഋതിയോ യതോ ജാതോ അരോചഥാഃ ദ

TS 4.2.4.3 - Padam അഫ്സിതൃപ് – സു । വാ । യജത്ര ॥ യേന । അന്തരിക്ഷം । ഉരു । ആതതന്ഥേതൃാ – തതന്ഥ । തോഷഃ । സഃ । ഭാനുഃ । അർണവഃ । നൃചക്ഷാ ഇതി നൃ – ചക്ഷാഃ ॥ പുരീഷ്യാസഃ । അഗ്നയാം । പ്രാവണേഭിരിതി പ്ര – വനേഭിം । സജോഷസ ഇതി സ – ജോഷസഃ ॥ ജുഷന്താം । ഹവ്യം । ആഹുതമിതൃാ – ഹുതം । അനമീവാഃ । ഇഷഃ । മഹീഃ ॥ ഇഡാം । അഗ്നേ । പുരുദഴ്സമിതി പുരു – ദഴ്സം । സനിം । ഗോഃ । ശശ്വത്തമമിതി ശശ്വത് – തമം । ഹവമാനായ । സാധ ॥ സൃാത് । നഃ । സൂനുഃ । തനയഃ । വിജാവേതി വി – ജാവാ । അഗ്നേ । സാ । തേ । സുമതിരിതി സു – മതിഃ । ഭൂതു । അസ്മേ ഇതി ॥ അയം । തേ । യോനിഃ । ഋത്വിയഃ । യതഃ । ജാതഃ । അരോചഥാഃ ॥ തം । ജാനന്ന് । 16 (50) <u>TS 4.2.4.4</u> ന്നഗ്ന ആ രോഹാ<mark>ഥാ</mark> നോ <mark>വർദ്ധയാ</mark> രയിം ॥ ചിദസി തയാ ദേവതയാ ടങ്ഗിരസ്വദ് ധ്രുവാ സീദ

പരിചിദസി തയാ ദേവതയാ ടങ്ഗിരസ്വദ് ധ്രുവാ സീദ

ലോകം പൃണ ഛിദ്രം പൃണാഥോ സീദ ശിവാ ത്വം ।

(അസ്തോ–ഷധീഷു – ജാന – ന്നഷ്ടാച്താരിഴ്ശച്ച) (A4) TS 4.2.5.1

സമിത്യ് സം കല്പേഥായ് സംപ്രിയാ രോചിഷ്ണൂ സുമനസൃമാനാ ।

ഇഷ–മൂർജ–മഭി സം്വസാനൗ സം ്വാം മനാഴ്സി സം ്വ്രതാ സമു ചിത്താനൃാടട *കരം ॥ അഗ്നേ പുരീഷ്യാധിപാ <mark>ഭവാ</mark> ത്വം നഃ । ഇഷമൂർജം ്യജമാനായ ധേഹി ॥ പുരീഷൃസ്ത്വമഗ്നേ രയിമാൻ പുഷ്ടിമാ 🧡 അസി । ശിവാഃ കൃത്വാ ദിശഃ സർവാഃ സ്വാം ്യോനിമിഹാടട *സ്ദഃ ॥ ഭവതം നഃ സമനസൗ സമോകസാ – [ ] 18 TS 4.2.5.1 - Padam സമിതി । ഇതം । സമിതി । കല്പേഥാം । സംപ്രിയാവിതി സം – പ്രിയൗ । രോചിഷ്ണൂ ഇതി । സുമനസൃമാനാവിതി സു – മനസൃമാനൗ ॥ ഇഷം । ഊർജം । അഭീതി । സം്വസാനാവിതി സം – വസാനൗ । സമിതി । വാം । മനാ 🤍 സി । സമിതി । വ്രതാ । സമിതി । ഉ । ചിത്താനി । ഏതി । അകരം ॥ അഗ്നേ । പുരീഷൃ । അധിപാ ഇതൃധി – പാഃ । ഭവ । ത്വം । നഃ ॥ ഇഷം । ഊർജം । യജമാനായ । ധേഹി ॥ പുരീഷൃഃ । ത്വം । അഗ്നേ । രയിമാനിതി രയി – മാൻ । പുഷ്ടിമാനിതി പുഷ്ടി – മാൻ । അസി പരിവാഃ പകൃത്വാ പദിശഃ പസർവാഃ പസ്വാം പ

```
പദ പാഠേ (വാകൃ സഹിത)–ചതുർത്ഥകാണ്ഡേ–ദ്വീതീയഃ പ്രശ്നഃ
യോനിം 1 ഇഹ 1 ഏതി 1 അസദഃ ॥ ഭവതം 1 നഃ 1
സമനസാവിതി സ – മനസൗ । സമോകസാവിതി
സം – ഓകസൗ । 18 (50)
TS 4.2.5.2
−വരേപസൗ ।
മാ യജ്ഞഴ് ഹിഴ്സിഷ്ടം മാ യജ്ഞപതിം ജാതവേദസൗ
ശിവൗ ഭവതമദൃ നഃ ॥
മാതേവ് പുത്രം പൃഥിവീ പുരീഷ്യമഗ്നി৺ സോ
യോനാവഭാ–രുഖാ ।
താം ്വിശൈവർ ദേവൈർ. ഋതുഭിം സം്വിദാനം പ്രജാപതിർ
വിശാകർമാ വി മുഞ്ചതു ॥
യദസ്യ പാരേ രജസഃ ശുക്രം ജ്യോതി–രജായത ।
തം നഃ പർ.ഷദതി ദ്വിഷോ ടഗ്നേ വൈശ്വാനര സ്വാഹാ ॥
നമഃ സു തേ നിർ.ഋതേ വിശ്വരുപേ – [ ] 19
<u>TS 4.2.5.2 - Padam</u>
അരേപസൗ ∥മാ । യജ്ഞം । ഹി ∀്സിഷ്ടം । മാ ।
യജ്ഞപതിമിതി യജ്ഞ - പതിം । ജാതവേദസാവിതി
ജാത – വേദസൗ । ശിവൗ । ഭവതം । അദൃ । നഃ ॥ മാതാ ।
```

ഇവ । പുത്രം । പൃഥിവീ । പുരീഷ്യം । അഗ്നിം । സേ ।

```
യോനൗ । അഭാഃ । ഉഖാ ॥ താം । വിശൈഃ । ദേവൈഃ ।
ഋതുഭിരിത്യൂതു – ഭിഃ । സം്വിദാന ഇതി സം – വിദാനഃ ।
പ്രജാപതിരിതി പ്രജാ – പതിഃ । വിശ്വകർമേതി
വിശാ – കർമാ । വീതി । മുഞ്ചതു ॥ യത് । അസൃ । പാരേ ।
രജസഃ । ശുക്രം । ജ്യോതിഃ । അജായത ॥ തത് । നഃ ।
പർ.ഷത് । അതീതി । ദ്വിഷഃ । അഗ്നേ । വൈശ്വാനര ।
സ്വാഹാ ။ നമഃ । സ്വിതി । തേ । നിർ.ഋത ഇതി നിഃ–ഋതേ ।
വിശാരൂപ ഇതി വിശാ – രൂപേ । 19 (50)
TS 4.2.5.3
ടയസൂയം ്വി <mark>ചൃതാ</mark> ബന്ധമേതം ।
യമേന ത്വം ്യമ്യാ സം്വിദാനോത്തമം നാകമധി
രോഹയേമം ॥
യത് തേ ദേവീ നിർ.ഋതി–രാബബന്ധ ദാമ
ഗ്രീവാസാവിചർതൃം ।
ഇദം തേ തദ് വി ഷൃാമൃായുഷോ ന മദ്ധ്യാദ<mark>ഥാ</mark> ജീവഃ
പിതു–മദ്ധി പ്രമുക്തഃ ॥
യസ്യാസ്തേ അസ്യാഃ ക്രൂര ആസൻ ജുഹോമ്യേഷാം
ബന്ധാനാ-മവസർജനായ ।
ഭൂമിരിതി ത്വാ ജനാ വിദുർ നിർ.ഋതി – [ ] 20
```

```
TS 4.2.5.3 - Padam
അയസൂയം । വീതി । ചൃത । ബന്ധം । ഏതം ॥ യമേന ।
ത്വം । യമുാ । സം്വിദാനേതി സം – വിദാനാ ।
ഉത്തമമിതൃുത്–തമം । നാകം । അധീതി । രോഹയ । ഇമം ॥
യത് । തേ । ദേവീ । നിർ.ഋതിരിതി നിഃ – ഋതിഃ ।
അബബന്ധേത്യാ – ബബന്ധ । ദാമ । ഗ്രീവാസു ।
അവിചർതൃമിതൃവി – ചർതൃം ॥ ഇദം । തേ । തത് । വീതി ।
സൃാമി । ആയുഷഃ । ന । മദ്ധ്യാത് । അഥ । ജീവഃ । പിതും ।
അദ്ധി । പ്രമുക്ത ഇതി പ്ര – മുക്തഃ ॥ യസ്യാഃ । തേ ।
അസ്യാഃ । ക്രൂരേ । ആസന്ന് । ജുഹോമി । ഏഷാം ।
ബന്ധാനാം । അവസർജനായേതൃവ–സർജനായ ॥ ഭൂമിഃ ।
ഇതി । ത്വാ । ജനാഃ । വിദുഃ । നിർ.ഋതിരിതി
നിഃ - ഋതിഃ । 20 (50)
TS 4.2.5.4
–രിതി ത്വാ ടഹം പരി വേദ വിശാതഃ ॥
അസുന്വന്ത–മയജമാനമിച്ഛ സ്തേനസ്വേത്യാം
തസ്കരസ്യാനേഷി 1
അന്യ-മസ്ത-ദിച്ചു സാ ത് ഇത്യാ നമോ ദേവി നിർ.ഋതേ
തുഭ്യമസ്തു ॥
```

ദേവീമഹം നിർ.ഋതിം ്വന്ദമാനഃ പിതേവ പുത്രം ദസയേ വചോഭിഃ । വിശാസൃ യാ ജായമാനസൃ വേദ ശിരഃശിരഃ പ്രതി സൂരീ വി ചഷ്ടേ ॥ നിവേശനഃ സങ്ഗമനോ വസൂനാം ്വിശ്ചാ രൂപാ ടഭി ചഷ്ടേ – [ ] 21 **TS 4.2.5.4 - Padam** ഇതി । ത്വാ । അഹം । പരീതി । വേദ । വിശ്വത്ഃ ॥ അസുമ്പന്തം । അയജമാനം । ഇച്ഛ । സ്തേനസൃ । ഇത്യാം । തസ്ക്രസ്യ । അന്വിതി । ഏഷി ॥ അന്യം । അസ്മത് । ഇച്ഛ । സാ। തേ। ഇത്യാ। നമഃ। ദേവി। നിർ.ഋത ഇതി നിഃ – ഋതേ । തുഭൃം । അസ്തു ॥ ദേവീം । അഹം । നിർ.ഋതിമിതി നിഃ – ഋതിം । വന്ദമാനഃ । പിതാ । ഇവ । പുത്രം । ദസയേ । വചോഭിരിതി വചഃ – ഭിഃ ॥ വിശാസ്യ । യാ । ജായമാനസൃ । വേദ । ശിരഃശിര ഇതി ശിരഃ – ശിരഃ । പ്രതീതി । സൂരീ । വീതി । ചഷ്ടേ ॥ നിവേശന ഇതി നി – വേശനഃ । സങ്ഗമന ഇതി സം–ഗമനഃ । വസൂനാം ।

വിശാ । രൂപാ । അഭീതി । ചഷ്ടേ । **21 (50)**

TS 4.2.5.5

ശചീഭിഃ । ദേവ ഇവ സവിതാ സതൃധർമേന്ദ്രോ ന തസ്ഥൗ സമരേ പഥീനാം ॥ സം ്വരത്രാ ദധാതന നിരാഹാവാൻ കൃണോതന । സിഞ്ചാമഹാ അവട–മുദ്രിണം ്വയം ്വിശ്വാ ടഹാ ടദസ്തമക്ഷിതം ॥ നിഷ്കൂ്താഹാവ–മവടഴ് സുവരത്രഴ് സുഷേചനം । ഉദ്രിണയ് സിഞ്ചേ അക്ഷിതം ॥ സീരാ യുഞ്ജന്തി കവയോ യുഗാ വി തന്വതേ പൃഥക് । ധീരാ ദേവേഷു സുമ്ലയാ ॥ യുനക്ത സീരാ വി യുഗാ തനോത കൃതേ യോനൗ വപതേഹ – [ ] 22

TS 4.2.5.5 - Padam

ശചീളിരിതി ശചി – ഭിഃ ॥ ദേവഃ । ഇവ । സവിതാ । സതൃധർമേതി സതൃ – ധർമാ । ഇന്ദ്രഃ । ന । തസ്ഥൗ । സമര ഇതി സം – അരേ । പഥീനാം ॥ സമിതി । വരത്രാഃ । ദധാതന । നിരിതി । ആഹാവാനിത്യാ – ഹാവാൻ । കൃണോതന ॥ സിഞ്ചാമഹൈ । അവടം । ഉദ്രിണം । വയം ।

വിശ്വാ । അഹാ । അദസ്തം । അക്ഷിതം ॥ നിഷ്ക്യതാഹാവമിതി നിഷ്ക്യത – ആഹാവം । അവടം । സുവരത്രമിതി സു – വരത്രം । സുഷേചനമിതി സു – സേചനം ॥ ഉദ്രിണം । സിഞ്ചേ । അക്ഷിതം ॥ സീരാ । യുഞ്ജന്തി । കവയം । യുഗാ । വീതി । തമ്പതേ । പൃഥക് ။ ധീരാഃ । ദേവേഷു । സുമ്മയാ ॥ യുനക്ത । സീരാ । വീതി । യുഗാ । തനോത । കൃതേ । യോനൗ । വപത । ഇഹ । 22 (50) TS 4.2.5.6 ബീജം । ഗിരാ ച ശ്രുഷ്ടിഃ സഭരാ അസ്നോ നേദിയ ഇഥ് സൂണ്യാ പക്വമാ sയത് ။ ലാങ്ഗ്ലം പവിരവഴ് സുശേവഴ് സുമതിഥ്സ്രു । ഉദിത് കൃഷതി ഗാമവിം പ്രഫർവും ച പീവരീം । പ്രസ്ഥാവദ്–രഥവാഹനം ॥ ശുനം നഃ ഫാലാ വി തുദന്തു ഭൂമി ് ശുനം കീനാശാ അഭി യന്തു വാഹാൻ ।

ശുനം പർജന്യോ മധുനാ പയോഭിം ശുനാസീരാ ശുന-മസ്മാസു ധത്തം ॥ കാമം കാമദുഘേ ധുക്ഷ മിത്രായ ( ) വരുണായ ച । ഇന്ദ്രായാഗ്നയേ പൂഷ്ണ ഓഷധീഭ്യം പ്രജാഭ്യം ॥ ഘൃതേന സീതാ മധുനാ സമക്താ വിശൈദർ ദേവൈ–രനുമതാ മരുദ്ഭിം । ഊർജസാതീ പയസാ പിന്വമാനാ ടസ്മാൻഥ് സീതേ പയസാ ടഭ്യാവവൃഥ്സാ ॥ 23

TS 4.2.5.6 - Padam

അസൂാസു । ധത്തം ॥ കാമം । കാമദുഘ ഇതി കാമ – ദുഘേ । ധുക്ഷ । മിത്രായ് ( ) । വരുണായ । ച ॥ ഇന്ദ്രായ । അഗ്നയേ । പൂഷ്ണേ । ഓഷധീഭ്യ ഇത്യോഷധി – ഭൃഃ । പ്രജാഭൃ ഇതി പ്ര–ജാഭൃഃ ॥ ഘൃതേന് । സീതാ । മധുനാ । സമക്തേതി സം – അക്താ । വിശൈഃ । ദേവൈഃ । അനുമതേതൃനു–മതാ । മരുദ്ഭിരിതി മരുത്–ഭിഃ ॥ ഊർജസ്വതീ । പയസാ । പിന്വമാനാ । അസ്മാൻ । സീതേ । പയസാ । അഭ്യാവവൃഥ്സോതൃഭി – ആവവൃഥ്സാ ॥ 23 (72) (സമോകസൗ – വിശ്വരൂപേ – വിദുർ നിർ.ഋതി – രഭി ചഷ്ട – ഇഹ – മിത്രായ – ദ്വാവിഴ്ശതിശ്ച) (A5) TS 4.2.6.1 യാ ജാതാ ഓഷധയോ ദേവേഭ്യ–സ്ത്രിയുഗം പുരാ । മന്ദാമി ബഭ്രൂണാ–മഹ∨് ശതം ധാമാനി സപ്ത ച ॥ ശതം ്്വോ അംബ ധാമാനി സഹസ്രമുത വോ രുഹഃ । അഥാ ശതക്രത്വോ യൂയമിമം മേ അഗദം കൃത ॥ പുഷ്പാവതീഃ പ്രസൂവതീഃ ഫലിനീ–രഫലാ ഉത । അശാ ഇവ സജിതാരീർ വീരുധഃ പാരയിഷ്ണവഃ ॥

പദ പാഠേ (വാകൃ സഹിത)–ചതുർത്ഥകാണ്ഡേ–ദ്വീതീയഃ പ്രശ്നഃ

ഓഷ്ധീരിതി മാതര–സ്തദ് വോ ദേവീ–രുപ് ബ്രുവേ ദ രപാ√സി വിഘ്നതീ–രിത രപ് – [ ] **24**

TS 4.2.6.1 - Padam

യാഃ । ജാതാഃ । ഓഷ്ധയഃ । ദേവേട്യഃ । ത്രിയുഗമിതി ത്രി – യുഗം । പുരാ ॥ മന്ദാമി । ബ്യദ്രൂണാം । അഹം । ശതം । ധാമാനി । സപ്ത । ച ॥ ശതം । വഃ । അംബ് । ധാമാനി । സഹസ്രം । ഉത । വഃ । രുഹഃ ॥ അഥ । ശതക്രത്വ ഇതി ശത – ക്രത്വഃ । യൂയം । ഇമം । മേ । അഗദം । കൃത ॥ പുഷ്പാവതീരിതി പുഷ്പ – വതീഃ । പ്രസൂവതീരിതി പ്ര—സൂവതീം രിതി സ – ജിത്വരീഃ । വീരുധഃ । പാരയിഷ്ണവഃ ॥ ഓഷധീഃ । ഇതി । മാതരഃ । തത് । വഃ । ദേവീഃ । ഉപേതി । ബ്രുവേ ॥ രപാഴ്സി । വിഘ്നതീരിതി വി – ഘ്നതീഃ । ഇത । രപഃ । 24 (50)

TS 4.2.6.2

ആത്മാ യക്ഷ്മസൃ നശൃതി പുരാ ജിവഗൃഭോ യഥാ ॥ യദോഷധയഃ സംഗച്ഛന്തേ രാജാനഃ സമിതാവിവ । വിപ്രഃ സ ഉചൃതേ ഭിഷഗ്–രക്ഷോഹാ ടമിവചാതനഃ ॥ നിഷ്കൃതിർ നാമ വോ മാതാ ടഥാ യൂയഴ സ്ഥ സംകൃതീഃ । സരാഃ പതത്രിണ്യഃ – [ ] 25

TS 4.2.6.2 - Padam

ചാതയമാനാഃ ॥ അശ്വത്ഥേ । വഃ । നിഷദനമിതി നി – സദനം । പർണേ । വഃ । വസതിഃ । കൃതാ ॥ ഗോഭാജ ഇതി ഗോ–ഭാജഃ । ഇത് । കില । അസഥ । യത് । സനവഥ । പൂരുഷം ။ യത് । അഹം । വാജയന്ന് । ഇമാഃ । ഓഷധീഃ । ഹസ്തേ । ആദധ ഇത്യാ – ദധേ ။ ആത്മാ । യക്ഷ്മസൃ । നശൃതി । പുരാ । ജീവഗൃഭ ഇതി ജീവ – ഗൃദം । യഥാ ॥ യത് । ഓഷധയഃ । സംഗച്ഛ്ന്ത ഇതി സം – ഗച്ഛ്ന്തേ । രാജാനഃ । സമിതാവിതി സം–ഇതൗ । ഇവ ॥ വിപ്രഃ । സഃ । ഉചൃതേ । ഭിഷക് । രക്ഷോഹേതി രക്ഷഃ – ഹാ । അമീവചാതന ഇതൃമീവ – ചാതനഃ ॥ നിഷ്കൃതിരിതി നിഃ – കൃതിഃ । നാമ । വഃ । മാതാ । അഥ । യൂയം । സ്ഥ । സംകൃതീരിതി സം–കൃതീഃ ॥ സരാഃ । പതത്രിണ്ീഃ । **25** (50)

TS 4.2.6.3

TS 4.2.6.3 - Padam

സ്ഥന് ദയത് ദത്തമയ്തി ദനിരിതി ദകൃത അന്യാദവഃ ദ അന്യാം അവതു ദഅന്യാദ്യ അന്യസ്യാം ദാപ്പതി ദ അവത താം ദസർവാം ദാഷ്യയം ദസംവിദാനാ ഇതി സം – വിദാനാം ദാഷ്യിനാം ദ്യാവം ദ ഉദിതി ദശുഷ്യാം ദാഷ്യിനാം ദഗാവം ദ ഗോഷ്ഠാദിതി ഗോ – സ്ഥാത് ദു ഇവ ദ്രാമരത്രേ നയനം ദ സ്ഥിഷൃത്തിനാം ദത്തുത്താനം തവ ദ്വൂരുഷ അതീതി ദ വിശ്യാം ദ്രൂഷ്യാ ഇതി പരി – സ്ഥാം ദ്രേത്രം ഒല്ലുവ വ്രജം । അക്രമുഃ ॥ ഓഷ്ധയഃ । പ്രേതി । അചുചൃവുഃ । യത് । കിം । ച । തനുവാം । രപഃ ॥ യാഃ । 26 (50)

TS 4.2.6.4

-സ്ത് ആതസ്ഥു – രാത്മാനം ്യാ ആവിവിശുഃ പരുഃപരുഃ । താസ്തേ യക്ഷ്മം ്വി ബാധന്താ – മുഗ്രോ മദ്ധ്യമശീ – രിവ ॥ സാകം ്യക്ഷ്മ പ്ര പത ശ്യേനേന്ന കികിദീവിനാ । സാകം ്വാതസ്യ ധ്രാജ്യാ സാകം നശ്യ നിഹാകയാ ॥ അശ്വാവതീ ഗ് സോമവതീ – മൂർജയന്തീ – മുദോജസം । ആ വിഥ്സി സർവാ ഓഷധീരസ്മാ അരിഷ്ടതാതയേ ॥ യാഃ ഫലിനീർ യാ അഫലാ അപുഷ്ടാ യാശ്ച പുഷ്പിണീഃ । ബൃഹസ്പതിപ്രസൂതാ സ്താനോ മുഞ്ചന്താ ഗ്ഹസഃ ॥ യാ – [] 27

TS 4.2.6.4 - Padam

തേ | ആതസ്ഥുരിത്യാ – തസ്ഥുഃ | ആത്മാനം | യാഃ | ആവിവിശുരിത്യാ – വിവിശുഃ | പരുഃപരുരിതി പരുഃ – പരുഃ | താഃ | തേ | യക്ഷ്മം | വീതി | ബാധന്താം | ഉഗ്രഃ | മദ്ധ്യമശീരിതി മദ്ധ്യമ – ശീഃ | ഇവ | സാകം | യക്ഷ്മ | പ്രേതി | പത | ശ്യേനേന് | കികിദീവിനാ | സാകം | വാതസ്യ | ധ്രാജ്യാ | സാകം | നശ്യ | നിഹാകയേതി നി – ഹാകയാ ॥

അശ്വാവതീമിതൃശ്വ – വതീം । സോമവതീമിതി
സോമ – വതീം । ഊർജയന്തീം ।
ഉദോജസമിത്യുത്–ഓജസം ॥ ഏതി । വിഥ്സി । സർവാം ।
ഓഷധീം । അസ്വൈ । അരിഷ്യതാതയ ഇതൃരിഷ്യ–താതയേ ॥
യാം । ഫലിനീം । യാം । അഫലാം । അപുഷ്യാം । യാം । ച ।
പുഷ്യിണീം ॥ ബൃഹസ്പതിപ്രസൂതാ ഇതി
ബൃഹസ്പതി – പ്രസൂതാം । താം । നം । മുഞ്ചന്തു ।
അ്ഗ്ഹസം ॥ യാം । 27 (50)

TS 4.2.6.5

ഒാഷ്ധയം സോമരാജ്ഞീം പ്രവിഷ്ടാം പൃഥിവീമന്യ ।
താസാം ത്വമസ്യുത്തമാ പ്ര ണോ ജീവാതവേ സുവ ॥
അവപതന്തീ-രവദൻ ദിവ ഓഷ്ധയം പരി ।
യം ജീവ-മശ്ഞവാമഹൈ ന സ രിഷ്യാതി പൂരുഷം ॥
യാശ്ചേദ-മുപ-ശൃണ്വന്തി യാശ്ച ദൂരം പരാഗതാം ।
ഇഹ സങ്ഗതൃ താം സർവാ അസ്മൈ സം ദത്ത ഭേഷജം ॥
മാ വോ രിഷത് ഖനിതാ യസ്മൈ ചാഹം ഖനാമി വം ( ) ।
ദ്വിപ-ച്ചതുഷ്പ–ദസ്മാകഴ് സർവ–മസ്ത്വനാതുരം ॥

ഓഷധയഃ സം ്വദന്തേ സോമേന സഹ രാജ്ഞാ I യസ്സെ കരോതി ബ്രാഹ്മണസ്സ് ് രാജൻ പാരയാമസി ॥ 28 **TS 4.2.6.5 - Padam** ഓഷധയഃ । സോമരാജ്ഞീരിതി സോമ – രാജ്ഞീഃ । പ്രവിഷ്ടാ ഇതി പ്ര–വിഷ്ടാഃ । പൃഥിവീം । അനു ။ താസാം । ത്വം । അസി । ഉത്തമേതൃുത്–തമാ । പ്രേതി । നഃ । ജീവാതവേ । സുവ ॥ അവപതന്തീരിതൃവ – പതന്തീഃ । അവദന്ന് । ദിവഃ । ഓഷദയഃ । പരി ॥ യം । ജീവം । അശ്ഞവാമഹൈ । ന । സഃ । രിഷൃാതി । പൂരുഷഃ ॥ യാഃ । ച । ഇദം । ഉപശൃണ്വന്തീത്യുപ – ശൃണ്വന്തി । യാഃ । ച । ദൂരം । പരാഗതാ ഇതി പരാ – ഗതാഃ ॥ ഇഹ । സങ്ഗതൃതി സം – ഗതു । താഃ । സർവാഃ । അസ്കൈ । സമിതി । ദത്ത । ഭേഷജം ॥ മാ । വഃ । രിഷത് । ഖനിതാ । യസ്കൈ । ച । അഹം । ഖനാമി । വഃ ( ) ॥ ദ്വിപദിതി ദ്വി – പത് । ചതുഷ്പദിതി ചതുഃ – പത് । അസ്മാകം । സർവം । അസ്തു । അനാതുരമിതൃനാ – തുരം ॥ ഓഷധയഃ । സമിതി । വദന്തേ । സോമേന । സഹ । രാജ്ഞാ ॥ യസ്കൈ । കരോതി । ബ്രാഹ്മണഃ । തം । രാജന്ന് । പാരയാമസി ॥ 28 (68)

(രപം – പതത്രിണീർ – യാ – അഴ്ഹ്സോ യാം – ഖനാമി വോ – ടഷ്ടാദശ ച) (A6)

TS 4.2.7.1

മാ നോ ഹിഴ്സീജ്ജനിതാ യഃ പൃഥിവുാ യോ വാ ദിവഴ് സതൃധർമാ ജ്ജാന് । യശ്ചാപശ്ചന്ദ്രാ ബൃഹതീർ ജ്ജാന കസ്മൈ ദേവായ ഹവിഷാ വിധേമ ॥ അഭ്യാവർതസ്വ പൃഥിവി യജ്ഞേന പയസാ സഹ । വപാം തേ അഗ്നിരിഷിതോ ടവ സർപതു ॥ അഗ്നേ യത് തേ ശുക്രം യച്ചന്ദ്രം യത് പൂതം യദ്–യജ്ഞിയം । തദ്–ദേവേദ്യോ ഭരാമസി ॥

TS 4.2.7.1 - Padam

മാ । നഃ । ഹിഴ്സീത് । ജനിതാ । യഃ । പൂഥിവൃാഃ । യഃ । വാ । ദിവം । സതൃധർമേതി സതൃ – ധർമാ । ജജാന ॥ യഃ । ച । അപഃ । ചന്ദ്രാഃ । ബൃഹതീഃ । ജജാന । കസ്മൈ । ദേവായ । ഹവിഷാ । വിധേമ ॥ അഭൃാവർതസോതൃഭി – ആവർതസാ । പൃഥിവി । യജ്ഞേന । പയസാ । സഹ ॥ വപാം । തേ । അഗ്നിഃ । ഇഷിതഃ । അവേതി । സർപതു ॥ അഗ്നേ । യത് । തേ । ശുക്രം । യത് । ചന്ദ്രം । യത് । പൂതം । യത് । യജ്ഞിയം ॥ തത് । ദേവേഭ്യഃ । ഭരാമസി ॥ ഇഷം । ഊർജം । അഹം । ഇതഃ । ഏതി । **29 (50)** TS 4.2.7.2 ദദ ഋതസ്യ ധാമ്പോ അമൃതസ്യ യോന്നേഃ 1 ആ നോ ഗോഷു വിശത്വൗഷധീഷു ജഹാമി സേദി–മനിരാ–മമിവാം ॥ അഗ്നേ തവ ശ്രവോ വയോ മഹി ഭ്രാജന്തൃർചയോ വിഭാവസോ । ബൃഹദ്ഭാനോ ശവസാ വാജമുക്ഥൃം ദധാസി ദാശുഷേ കവേ ॥ ഇരജൃന്നഗ്നേ പ്രഥയസ്വ ജന്തുഭിരസ്തേ രായോ അമർത്യ 1 സ ദർ.ശതസൃ വപുഷോ വി രാജസി പൃണക്ഷി സാനസി∀് രയിം ॥ ഊർജോ നപാജ്ജാതവേദം സുശസ്തിഭിർ മന്ദസ്വ – [] 30

TS 4.2.7.2 - Padam ഗോഷു । വിശതു । ഏതി । ഓഷധീഷു । ജഹാമി । സേദിം । അനിരാം । അമീവാം ॥ അഗ്നേ । തവ । ശ്രവഃ । വയഃ । മഹി । ഭ്രാജന്തി । അർചയഃ । വിഭാവസോ ഇതി വിഭാ – വസോ ॥ ബൃഹദ്ഭാനോ ഇതി ബൃഹത്–ഭാനോ । ശവസാ । വാജം । ഉക്ഥും 1 ദധാസി 1 ദാശുഷേ 1 കവേ ॥ ഇരജൃന്ന് 1 അഗ്നേ 1 പ്രഥയസ്വ । ജന്തുഭിരിതി ജന്തു-ഭിഃ । അസ്കേ ഇതി । രായഃ । അമർതൃ ။ സഃ । ദർ.ശതസൃ । വപുഷഃ । വീതി । രാജസി । പൃണക്ഷി । സാനസിം । രയിം ॥ ഊർജഃ । നപാത് । ജാതവേദ ഇതി ജാത – വേദഃ । സുശസ്തിഭിരിതി സുശസ്തി – ഭിഃ । മന്ദസാ । 30 (50) TS 4.2.7.3 ധീതിഭിർ ഹിതഃ । തേച ഇഷഃ സം ദധുർ ഭൂരിരേതസ–ശ്ചിത്രോതയോ വാമജാതാഃ ॥ പാവകവർചാഃ ശുക്രവർചാ അനൂനവർചാ ഉദിയർ.ഷി ഭാനുനാ ।

Page 44 of 71

പുത്രഃ പിതരാ വിചരന്നുപാവസ്യൂഭേ പൃണക്ഷി രോദസീ ॥ ളതാവാനം മഹിഷം ്വിശാചർ.ഷണിമഗ്നിഴ് സുമ്റായ ദധിരേ പുരോ ജനാഃ । ശുത്കർണഴ് സപ്രഥസ്തമം ത്വാ ഗിരാ ദൈവൃം മാനുഷാ യുഗാ ॥ നിഷ്കർതാര – മദ്ധാരസൃ പ്രചേതസം ക്ഷയന്തഴ് രാധസേ മഹേ । രാതിം ഭൃഗൂണാ – മുശിജം കവിക്രതും പൃണക്ഷി സാനസിഴ് – [] 31

TS 4.2.7.3 - Padam

ധീതിഭിരിതി ധീതി – ഭിഃ । ഹിതഃ ॥ തേവ ഇതി വളഷ്ഃ വ സമിതി । ദധുഃ । ഭൂരിരേതസ് ഇതി ഭൂരി – രേതസഃ । ചിത്രോതയ ഇതി ചിത്ര – ഊതയഃ । വാമജാതാ ഇതി വാമ – ജാതാഃ ॥ പാവകവർചാ ഇതി പാവക – വർചാഃ । ശുക്രവർചാ ഇതി ശുക്ര – വർചാഃ । അനൂനവർചാ ഇതൃനൂന–വർചാഃ । ഉദിതി । ഇയർ.ഷി । ഭാനുനാ ॥ പുത്രഃ । പിതരാ । വിചരന്നിതി വി – ചരന്ന് । ഉപേതി । അവസി । ഉടേ ഇതി । പൃണക്ഷി । രോദസീ ഇതി ॥

```
ഋതാവാനമിത്യൂത – വാനം । മഹിഷം ।
വിശ്വചർ.ഷണിമിതി വിശ്വ – ചർ.ഷണിം । അഗ്നിം ।
സുമ്മായ । ദധിരേ । പുരഃ । ജനാഃ ॥ ശ്രുത്കർണമിതി
ശുത് – കർണം । സപ്രഥസ്തമമിതി സപ്രഥം – തമം । ത്വാ ।
ഗിരാ । ദൈവ്യം । മാനുഷാ । യുഗാ ॥ നിഷ്കർതാരമിതി
_
നിഃ – കർതാരം । അദ്ധാരസൃ । പ്രചേതസമിതി
____
പ്ര – ചേതസം । ക്ഷയന്തം । രാധസേ । മഹേ ॥ രാതിം ।
ഭൃഗൂണാം । ഉശിജം । കവിക്രതുമിതി കവി – ക്രതും ।
പൂണക്ഷി । സാനസിം । 31 (50)
TS 4.2.7.4
രയിം ॥
ചിതഃ സ്ഥ പരിചിത ഊർദ്ധാചിതഃ ശ്രയദ്ധാം തയാ
```

ചിത് സ്ഥ പരിചിത് ഊർദ്ധ്വചിത് ശ്രയദ്ധ്വം തയാ ദേവതയാ ടങ്ഗിരസ്വദ് ധ്രൂവാ സീദത ന ആ പ്യായസ്വ സമേതു തേ വിശ്വത് സോമ വൃഷ്ണിയം റ ഭവാ വാജസൃ സങ്ഗഥേ ന സം തേ പയാ√സി സമു യന്തു വാജാം സം ്വൃഷ്ണിയാനൃഭിമാതിഷാഹം റ ആപുായമാനോ അമൃതായ സോമ ദിവി ശ്രവായസുൂത്തമാനി ധിഷാ **⊩ 32** TS 4.2.7.4 - Padam രയിം ॥ ചിതഃ । സ്ഥ । പരിചിത ഇതി പരി – ചിതഃ । ഊർദ്ധാചിത ഇത്യൂർദ്ധാ – ചിതഃ । ശ്രയദ്ധാം । തയാ । ദേവതയാ । അങ്ഗിരസ്വത് । ധ്രുവാഃ । സീദത ॥ ഏതി । പൃായസാ । സമിതി । ഏതു । തേ । വിശാതഃ । സോമ । വൃഷ്ണിയം ॥ ഭവ । വാജസ്യ । സങ്ഗഥ ഇതി സം – ഗഥേ ॥ സമിതി । തേ । പയായ്സി । സമിതി । ഉ । യന്തു । വാജാഃ । സമിതി । വൃഷ്ണിയാനി । അഭിമാതിഷാഹ ഇതൃഭിമാതി – സാഹഃ ॥ ആപ്യായമാന ഇതൃാ – പൃായമാനഃ । അമൃതായ । സോമ । ദിവി । ശ്രവാഴ്സി । ഉത്തമാനീത്യുത് – തമാനി । ധിഷ്വ ॥ 32 (39) (ആ – മന്ദ്സ്വ – സാനസി – മേകാന്നച്ത്വാരി ട്രശച്ച്) (A7) TS 4.2.8.1 അഭൃസ്ഥാദ്–വിശ്വാഃ പൃതനാ അരാതീസ്തദഗ്നിരാഹ തദു സോമ ആഹ । ബൃഹസ്പതിഃ സവിതാ തന്മ ആഹ പൂഷാ മാ ടധാഥ് സുകൃതസൃ ലോകേ ॥

പദ പാഠേ (വാകൃ സഹിത)–ചതുർത്ഥകാണ്ഡേ–ദ്വീതീയഃ പ്രശ്നഃ

യദക്രന്ദഃ പ്രഥമം ജായമാന ഉദൃൻഥ് സമുദ്രാദുത വാ പുരിഷാത് । ശ്യേനസൃ പക്ഷാ ഹരിണസൃ ബാഹൂ ഉപസ്തുതം ജനിമ തത് തേ അർവന്ന് ॥ അപാം പൃഷ്യമസി യോനിരഗ്നോ സമുദ്രമഭിതാ പിന്വമാനം । വർദ്ധമാനം മഹ – [] 33

TS 4.2.8.1 - Padam

അഭീതി । അസ്ഥാത് । വിശ്വാഃ । പൃതനാഃ । അരാതീഃ । തത് । അഗ്നിഃ । ആഹ । തത് । ഉ । സോമഃ । ആഹ ॥ ബൃഹസ്പതിഃ । സവിതാ । തത് । മേ । ആഹ । പൂഷാ । മാ । അധാത് । സുകൃതസൃതി സു – കൃതസ്യ । ലോകേ ॥ യത് । അക്രന്ദഃ । പ്രഥമം । ജായമാനഃ । ഉദൃന്നിത്യുത്–യന്ന് । സമുദ്രാത് । ഉത । വാ । പുരീഷാത് ॥ ശ്വേനസ്യ । പക്ഷാ । ഹരിണസ്യ । ബാഹൂ ഇതി । ഉപസ്തുതമിത്യുപ – സ്തുതം । ജനിമ । തത് । തേ । അർവന്ന് ॥ അപാം । പൃഷ്യം । അസി । യോനിഃ । അഗ്നേഃ । സമുദ്രം । അഭിതഃ । പിന്വമാനം ॥ വർദ്ധമാനം । മഹഃ । 33 (50) TS 4.2.8.2 ആ ച പുഷ്കരം ദിവോ മാത്രയാ വരിണാ പ്രഥസാ ॥ ബ്രഹ്മ ജജ്ഞാനം പ്രഥമം പുരസ്താദ് വി സീമതഃ സുരുചോ വേന ആവഃ । സ ബുദ്ധ്ലിയാ ഉപമാ അസൃ വിഷ്പാഃ സതശ്ച യോനിമസതശ്ച വിവഃ ॥ ഹിരണൃഗർഭഃ സമവർതതാഗ്രേ ഭൂതസ്യ ജാതഃ പതിരേക ആസീത് । സ ദാധാര പൃഥിവീം ദൃാമുതേമാം കസ്സൈ ദേവായ ഹവിഷാ വിധേമ ॥ ദ്രഫ്സശ്ചസ്കന്ദ പൃഥിവീമനു – [] 34 TS 4.2.8.2 - Padam ഏതി । ച । പുഷ്കരം । ദിവഃ । മാത്രയാ । വരിണാ । പ്രഥസാ ॥ ബ്രഹ്മ । ജജ്ഞാനം । പ്രഥമം । പുരസ്താത് । വീതി । സീമതഃ । സുരുച ഇതി സു–രുചഃ । വേനഃ । ആവഃ ॥ സഃ । ബുദ്ധ്ലിയാം പളപമാ ഇത്യുപ് – മാഃ പഅസൃ പവിഷ്ഠാ ഇതി വി – സ്ഥാഃ । സതഃ । ച । യോനിം । അസതഃ । ച । വിവഃ ॥ ഹിരണൃഗർഭ ഇതി ഹിരണൃ – ഗർഭഃ । സമിതി । അവർതത । അഗ്രേ । ഭൂതസ്യ । ജാതഃ । പതിഃ । ഏകഃ ।

TS 4.2.8.3

ദ്യാമിമം ച യോനിമനു യശ്ച പൂർവഃ । തൃതീയം യോനിമനു സഞ്ചരന്തം ദ്രഫ്സം ജുഹോമൃനു സപ്ത ഹോത്രാഃ ॥ നമോ അസ്തു സർപേട്യോ യേ കേ ച പൃഥിവീമനു । യേ അന്തരിക്ഷേ യേ ദിവി തേഭ്യഃ സർപേട്യോ നമഃ ॥ യേ ടദോ രോചനേ ദിവോ യേ വാ സൂരൃസൃ രശ്മിഷു । യേഷാമഫ്സു സദഃ കൃതം തേഭ്യഃ സർപേട്യോ നമഃ ॥ യാ ഇഷവോ യാതുധാനാനാം ( ) യേ വാ വനസ്തീഴ്രനു ।

TS 4.2.8.3 - Padam

ദ്യാം | ഇമം | ച്ച | യോനിം | അന്വിതി | യഃ | ച്ച | പൂർവിഃ || തൃതീയം | യോനിം | അന്വിതി | സഞ്ചർന്തമിതി സം – ചർന്തം | ദ്രൂഫ്സം | ജൂഹോമി | അന്വിതി | സപ്ത | ഹോത്രാഃ || നമഃ | അസ്തു | സർപേഭൃഃ | യേ | കേ | ച്ച | പൃഥിവീം । അനു ॥ യേ । അന്തരിക്ഷേ । യേ । ദിവി । തേഭ്യഃ । സർപേടും 1 നമം 11 യേ 1 അദം 1 രോചനേ 1 ദിവം 1 യേ 1 വാ 1 സൂർയസു । രശ്മിഷു ॥ യേഷാം । അഫ്ലിതുപ് – സു । സദഃ । കൃതം । തേഭ്യഃ । സർപേഭ്യഃ । നമഃ ॥ യാഃ । ഇഷവഃ । യാതുധാനാനാമിതി യാതു – ധാനാനാം ( ) । യേ । വാ । വനസ്റ്റതീൻ । അനു ॥ യേ । വാ । അവടേഷു । ശേരതേ । തേഭൃഃ । സർപേഭൃഃ । നമഃ ॥ 35 (61) (മഹോ – ടനു – യാതുധാനാനാ – മേകാദശ ച) (A8) TS 4.2.9.1 ധുവാ ടസി ധരുണാ ടസ്ത്യതാ വിശ്വകർമണാ സുകൃതാ । മാ ത്വാ സമുദ്ര ഉദ് വധീന്മാ സുപർണോ ടവൃഥമാനാ പൃഥിവീം ദൃ⊻്ഹ ॥ പ്രജാപതിസ്ത്വാ സാദയതു പൃഥിവ്യാഃ പൃഷ്ടേ വ്യചസ്വതീം പ്രഥസ്വതീം പ്രഥോ ടസി പൃഥിവ്യസി ഭൂരസി ഭൂമിരസ്യദിതിരസി വിശാധായാ വിശാസ്യ ഭുവനസ്യ ധർത്രീ പൃഥിവീം ്യച്ച പൃഥിവീം ദൃ∨്ഹ പൃഥിവീം മാ ഹി ്രസീർ വിശ്വസ്ക്കെ പ്രാണായാപാനായ വൃാനായോദാനായ പ്രതിഷ്റായൈ – [ ] 36

TS 4.2.9.1 - Padam

ധുവാ । അസി । ധരുണാ । അസ്ത്യ്താ । വിശ്വക്ർമണേതി വിശ്വ – കർമണാ । സുകൃതേതി സു – കൃതാ ॥ മാ । ത്വാ । സമുദ്രഃ । ഉദിതി । വധീത് । മാ । സുപർണ ഇതി സു – പർണഃ । അവുഥമാനാ । പൃഥിവീം । ദൂ ∨്ഹ ॥ പ്രജാപതിരിതി പ്രജാ–പതിഃ । ത്വാ । സാദയതു । പൃഥിവ്യാഃ । പൃഷ്ടേ । വ്യചസ്വതീം । പ്രഥസ്വതീം । പ്രഥഃ । അസി | പൃഥിവീ | അസി | ഭൂഃ | അസി | ഭൂമിഃ | അസി | അദിതിഃ । അസി । വിശ്വധായാ ഇതി വിശ്വ – ധായാഃ । വിശാസ്യ । ഭുവനസ്യ । ധർത്രീ । പൃഥിവീം । യച്ഛ । പൃഥിവീം ≀ ദൃ ഋ്ഹ ≀ പൃഥിവീം ≀ മാ ≀ ഹിഋ്സീഃ ≀ വിശാസ്കെ । പ്രാണായേതി പ്ര – അനായ । അപാനായേതൃപ – അനായ । വ്യാനായേതി വി–അനായ । ഉദാനായേത്യുത് – അനായ । പ്രതിഷ്ഠായാ ഇതി പ്രതി – സ്ഥായൈ । 36 (50)

TS 4.2.9.2

ചരിത്രായാഗ്നിസ്ത്വാ ടഭി പാതു മഹ്യാ സ്വസ്ത്യാ ഛർദിഷാ ശന്തമേന തയാ ദേവതയാ ടങ്ഗിരസ്വദ്–ധ്രുവാ സീദ ॥ കാണ്ഡാത്കാണ്യാത് പ്രരോഹന്തീ പരുഷഃപരുഷഃ പരി । ഏവാ നോ ദൂർവേ പ്ര തനു സഹസ്രേണ ശതേന് ച ല യാ ശതേന പ്രതനോഷി സഹസ്രേണ വിരോഹസി ദ തസ്യാസ്തേ ദേവീഷ്ടകേ വിധേമ ഹവിഷാ വയം ല അഷാഢാ ടസി സഹമാനാ സഹസ്വാരാതീഃ സഹസ്വാരാതീയതഃ സഹസ്വ പൃതനാഃ സഹസ്വ പൃതനൃതഃ ദ

TS 4.2.9.2 - Padam

ചരിത്രായ । അഗ്നീഃ । ത്വാ । അഭീതി । പാതു । മഹ്യാ ।
സ്വസ്ത്യാ । ഛർദിഷാ । ശന്തമേനേതി ശം – തമേന । തയാ ।
ദേവതയാ । അങ്ഗിരസാത് । ധ്രുവാ । സീദ ॥
കാണ്യാത്കാണ്യാദിതി കാണ്യാത് – കാണ്യാത് ।
പ്രരോഹന്തീതി പ്ര – രോഹന്തീ । പരുഷഃപരുഷ ഇതി
പരുഷഃ – പരുഷഃ । പരി ॥ ഏവാ । നഃ । ദൂർവേ । പ്രേതി ।
തനു । സഹസ്രേണ । ശതേന । ച ॥ യാ । ശതേന ।
പ്രതനോഷീതി പ്ര – തനോഷി । സഹസ്രേണ ।
വിരോഹസീതി വി – രോഹസി ॥ തസ്യാഃ । തേ । ദേവി ।
ഇഷ്ടകേ । വിധേമ । ഹവിഷാ । വയം ॥ അഷാഢാ । അസി ।
സഹമാനാ । സഹസ്വ । അരാതീഃ । സഹസ്വ ।

അരാതീയതഃ । സഹസ്വ । പൃതനാഃ । സഹസ്വ । പൃതനൃതഃ ။ സഹസ്രവീർയേതി സഹസ്ര – വീർയാ । 37 (50)

TS 4.2.9.3 -sസി സാ മാ ജിന്വ II മധു വാതാ ഋതായതേ മധു ക്ഷരന്തി സിന്ധവഃ । മാദ്ധ്വീർ നഃ സന്ത്വോഷധീഃ ॥ മധു നക്തമുതോഷസി മധുമത് പാർഥിവ⊻് രജഃ । മധു ദൃൗരസ്തു നഃ പിതാ ॥ മധുമാൻ നോ വനസ്പതിർ മധുമാഴ് അസ്തു സൂരൃഃ ദ മാധ്വീർ ഗാവോ ഭവന്തു നഃ ॥ മഹീ ദൃൗഃ പൃഥിവീ ച ന ഇമം ്യജ്ഞം മിമിക്ഷതാം । പിപൃതാം നോ ഭരിമഭിഃ ॥ തദ്–വിഷ്ണോഃ പരമം – [ ] 38

TS 4.2.9.3 - Padam

അസി । സാ । മാ । ജിന്വ ॥ മധു । വാതാഃ । ഋതായത ഇതൃത്ത–യതേ । മധു । ക്ഷരന്തി । സിന്ധവഃ ॥ മാദ്ധ്വീഃ । നഃ । സന്തു । ഓഷധീഃ ॥ മധു । നക്തം । ഉത । ഉഷസി । മധുമദിതി മധു–മത് । പാർത്ഥിവം । രജഃ ॥ മധു । ദൃൗഃ । അസ്തു । നഃ । പിതാ ॥ മധുമാനിതി മധു – മാൻ । നഃ । വനസ്പതിഃ । മധുമാനിതി മധു – മാൻ । അസ്തു । സൂർയഃ ॥ മാദ്ധാനം പരാവം പഭവന്തു പനം പമഹീ പദൃതം പ്രച്ചിവീ പ ച । നഃ । ഇമം । യജ്ഞം । മിമിക്ഷതാം ॥ പിപൃതാം । നഃ । ഭരിമഭിരിതി ഭരിമ – ഭിഃ ॥ തത് । വിഷ്ണോഃ । പരമം । 38 (50) TS 4.2.9.4 പദ৺് സദാ പശൃന്തി സൂരയഃ । ദിവീവ ചക്ഷുരാതതം ॥ ധ്രുവാ ടസി പൃഥിവി സഹസ്വ പൃതനൃതഃ । സ്യൂതാ ദേവേഭിരമൃതേനാടട *ഗാഃ II യാസ്തേ അഗ്നേ സൂര്യേ രുച ഉദ്യതോ ദിവമാതമ്പതി രശ്ശിഭിः । താഭിഃ സർവാഭീ രുചേ ജനായ ന സ്ക്ലൂധി ॥ യാ വോ ദേവാഃ സൂരേൃ രുചോ ഗോഷാശോഷു യാ രുചഃ । ഇന്ദ്രാഗ്നീ താഭിഃ സർവാഭീ രുചം നോ ധത്ത ബൃഹസ്പതേ ॥ വിരാഡ് - [] 39 TS 4.2.9.4 - Padam പദം । സദാ । പശൃന്തി । സൂരയഃ ॥ ദിവി । ഇവ । ചക്ഷുഃ । ആതതമിതൃാ – തതം ॥ ധ്രുവാ । അസി । പൃഥിവി ।

```
പദ പാഠേ (വാകൃ സഹിത)–ചതുർത്ഥകാണ്ഡേ–ദ്വീതീയഃ പ്രശ്നഃ
സഹസാ । പൃതനൃതഃ ॥ സ്യൂതാ । ദേവേഭിഃ । അമൃതേന ।
ഏതി । അഗാഃ ॥ യാഃ । തേ । അഗ്നേ । സൂർയേଁ । രുചഃ ।
ഉദൃത ഇത്യുത് – യതഃ । ദിവം । ആതന്വന്തീത്യാ–തമ്പന്തി ।
രശ്നിഭിരിതി രശ്നി – ഭിഃ ॥ താഭിഃ । സർവാഭിഃ । രുചേ ।
ജനായ । നഃ । കൃധി ॥ യാഃ । വഃ । ദേവാഃ । സൂർയേଁ ।
തുചഃ । ഗോഷു । അശോഷു । യാഃ । രുചഃ ॥
ഇന്ദ്രാഗ്നീ ഇതീന്ദ്ര – അഗ്നീ । താഭിം । സർവാഭിം । രുചം ।
നഃ ၊ ധത്ത । ബൃഹസ്പതേ ॥
വിരാഡിതി വി – രാട് । 39 (50)
TS 4.2.9.5
ജ്യോതി–രധാരയഥ് സമ്രാഡ് ജ്യോതി–രധാരയഥ് സ്വരാഡ്
ജ്യോതി–രധാരയത് ॥
അന്നേ <mark>യുക്ഷ</mark>ാ ഹി യേ തവാശാസോ ദേവ സാധവം വ
അരം ്വഹന്ത്യാശവഃ ॥
<mark>യുക്ഷ</mark>ാ ഹി ദേവഹൂത്മാഴ് അശ്വാഴ് അഗ്നേ രഥീരിവ ।
നി ഹോതാ പൂർവുഃ സദഃ ॥
ദ്രഫ്സശ്ചസ്കന്ദ പൃഥിവീമനു ദൃാമിമം ച യോനിമനു
യശ്ച പൂർവഃ ।
```

തൃതീയം ്യോനിമനു സഞ്ചരന്തം ദ്രഹ്നം ജുഹോമ്യനു സപ്ത – [ ] 40 TS 4.2.9.5 - Padam ജ്യോതിഃ । അധാരയത് । സമ്രാഡിതി സം–രാട് । ജ്യോതിഃ । അധാരയത് 1 സ്വരാഡിതി സ്വ – രാട് 1 ജ്യോതിഃ 1 അധാരയത് ။ അഗ്നേ । യുക്ഷ । ഹി । യേ । തവ് । അശ്വാസഃ । ദേവ । സാധവഃ ॥ അരം । വഹന്തി । ആശവഃ ॥ യുക്ഷാ। ഹി। ദേവഹൂത്മാനിതി ദേവ – ഹൂത്മാൻ। അശ്വാൻ । അഗ്നേ । രഥീഃ । ഇവ ॥ നീതി । ഹോതാ । പൂർവുഃ । സ്ഥഃ ॥ ദ്രഫ്സഃ । ചസ്കന്ദ്ര । പൃഥിവീം । അന്വിതി । ദ്യാം । ഇമം । ച । യോനിം । അന്വിതി । യഃ । ച । പൂർവഃ ॥ തൃതീയം । യോനിം । അന്വതി । സഞ്ചരന്മിതി സം – ചരന്തം । ദ്രഫ്സം । ജുഹോമി । അന്നിതി । സപ്ത । 40 (50) TS 4.2.9.6 ഹോത്രാഃ ॥ അഭൂദിദം ്വിശാസൃ ഭുവനസൃ വാജിനമഗ്നേർ

വൈശ്വാനരസൃ ച 1

```
പദ പാഠേ (വാകൃ സഹിത)–ചതുർത്ഥകാണ്ഡേ–ദ്വീതീയഃ പ്രശ്നഃ
അഗ്നിർ ജ്യോതിഷാ ജ്യോതിഷ്മാൻ രുക്കോ വർചസാ
വർച്സ്വാൻ ॥
ഋചേ ത്വാ രുചേ ത്വാ സ–മിഥ് സ്രവന്തി സരിതോ ന ധേനാഃ i
അന്തർ. ഹൃദാ മനസാ പൂയമാനാഃ ॥
ഘൃതസൃ ധാരാ അഭി ചാകശീമി ।
ഹിരണൃയോ വേതസോ മദ്ധ്യ ആസാം ॥
തസ്തിന്റ്ഥ് സുപർണോ മധുകൃത് കുലായീ ഭജന്ാസ്തേ
മധു ദേവതാഭ്യഃ ।
തസ്യാസതേ ഹരയഃ സപ്ത തീരേ ( ) സ്വധാം ദുഹാനാ
അമൃതസൃ ധാരാം ॥ 41
TS 4.2.9.6 - Padam
ഹോത്രാഃ ။ അഭൂത് । ഇദം । വിശാസൃ । ഭുവനസൃ ।
വാജിനം 1 അഗ്നേഃ 1 വൈശ്വാനരസ്യ 1 ച 11 അഗ്നിഃ 1
ജ്യോതിഷാ । ജ്യോതിഷ്മാൻ । രുക്കഃ । വർചസാ ।
വർചസാൻ ॥ ഋചേ । ത്വാ । രുചേ । ത്വാ । സമിതി । ഇത് ।
സ്രവന്തി । സരിതഃ । ന । ധേനാഃ ॥ അന്തഃ । ഹൃദാ ।
മനസാ । പൂയമാനാഃ ॥ ഘൃതസൃ । ധാരാഃ । അഭീതി ।
ചാകശീമി ။ ഹിരണൃയഃ । വേതസഃ । മദ്ധ്യേ । ആസാം ॥
```

```
തസ്തിന്ന് । സുപർണ ഇതി സു – പർണഃ । മധുകൃദിതി
മധു – കൃത് । കുലായീ । ഭജന്ന് । ആസ്കേ । മധു  ।
സാധാമിതി സാ – ധാം । ദുഹാനാഃ । അമൃതസ്യ ।
ധാരാം ॥ 41 (54) (പ്രതിഷ്പാരെയ് – സഹസ്വീര്യാ – പരമം
– ്ഹിരാട്ഥ് – സപ്ത – തീരേ – ചത്വാരി ച) (A9)
TS 4.2.10.1
ആദിത്യം ഗർഭം പയസാ സമഞ്ജൻഥ് സഹസ്രസ്യ
പ്രതിമാം <sup>∗</sup>വിശാരൂപം ।
പരി വൃങ്ഗ്ധി ഹരസാ മാ ടഭി മൃക്ഷഃ ശതായുഷം
കൃണുഹി ചീയമാനഃ ॥
ഇമം മാ ഹിഴ്സീർ ദ്വിപാദം പശൂനാഴ് സഹസ്രാക്ഷ
മേധ ആ ചീയമാനഃ ।
മയു–മാരണ്യ–മനു തേ ദിശാമി തേന് ചിന്വാനസ്തനുവോ
നി ഷിദ ॥
വാതസൃ ധ്രാജിം ്വരുണസൃ നാഭിമശിം ജജ്ഞാനഴ്
സ്രിരസൃ മദ്ധ്യേ ।
```

ശിശും നദീനാഴ് ഹരി–മദ്രിബുദ്ധ–മഗ്നേ മാ ഹിഴ്സീഃ – [ ] **42**

TS 4.2.10.1 - Padam

ആദിതൃം । ഗർഭം । പയസാ । സമഞ്ജന്നിതി സം – അഞ്ജന്ന് । സഹസ്രസ്യ । പ്രതിമാമിതി പ്രതി–മാം । വിശാരൂപമിതി വിശാ – രൂപം ॥ പരീതി । വൃങ്ഗ്ധി । ഹരസാ । മാ । അഭീതി । മൃക്ഷഃ । ശതായുഷമിതി ശത – ആയുഷം । കൃണുഹി । ചീയമാനഃ ॥ ഇമം । മാ । ഹി∨്സീഃ । ദ്വിപാദമിതി ദ്വി – പാദം । പശൂനാം । സഹസ്രാക്ഷേതി സഹസ്ര – അക്ഷ । മേധേ । ഏതി । തേന് । ചിമ്പാനഃ । തനുവഃ । നീതി । സീദ ॥ വാത്സൃ । ധ്രാജീം । വരുണസൃ । നാഭീം । അശ്വം । ജജ്ഞാനം । സരിരസൃ I മദ്ധ്യേ ॥ ശിശും I നദീനാം I ഹരിം I അദ്രിബുദ്ധമിതൃദ്രി – ബുദ്ധം 1 അഗ്നേ 1 മാ 1 ഹിഴ്സീഃ । **42 (50)**

TS 4.2.10.2

പരമേ വേൃാമന്ന് ॥ ഇമം മാ ഹിയ്സീരേക്ശഫം പശൂനാം കനിക്രദം ്വാജിനം ്വാജിനേഷു । ഗൗര–മാരണൃ–മനു തേ ദിശാമി തേന ചിമ്പാനസ്തനുവോ നി ഷിദ ॥ അജസ്ര–മിന്ദു–മരുഷം ഭുരണ്യുമഗ്നിമീഡേ പൂർവചിത്തൗ നമോഭിഃ । സ പർവഭിർ. ഋതുശഃ കല്പമാനോ ഗാം മാ ഹിഴ്സീരദിതിം ്വിരാജം ॥ ഇമ∀് സ്മുദ്ര∀് ശതധാര–മുഥ്സം ്വൃചൃമാനം ഭുവനസൃ മദ്ധ്യേ 1 ഘൃതം ദുഹാനാമദിതിം ജനായാഗ്നേ മാ – [] 43

TS 4.2.10.2 - Padam

പരമേ | വേൃാമന്നിതി വി – ഓമന് || ഇമം | മാ | ഹി്യ്സീഃ | ഏകശഫമിതൃേക – ശഫം | പശൂനാം | കനിക്രദം | വാജിനം | വാജിനേഷു || ഗൗരം | ആരണൃം | അന്വിതി | തേ | ദിശാമി | തേന് | ചിന്വാനഃ | തനുവഃ | നീതി | സീദ || അജസം | ഇന്ദും | അരുഷം | ഭുരണൃം | അഗ്നിം | ഈഡേ പൂർവചിത്താവിതി പൂർവ – ചിത്തൗ । നമോഭിരിതി നമഃ – ഭിഃ ॥ സഃ । പർവഭിരിതി പർവ – ഭിഃ । ഋതുശ ഇത്യൃതു – ശഃ । കല്പമാനഃ । ഗാം । മാ । ഹിഴ്സീഃ । അദിതിം । വിരാജമിതി വി – രാജം ॥ ഇമം । സമുദ്രം । ശതധാരമിതി ശത–ധാരം । ഉഥ്സം । വൃച്യമാനമിതി വി – അച്യമാനം । ഭുവനസ്യ । മദ്ധ്യേ ॥ ഘൃതം । ദുഹാനാം । അദിതിം । ജനായ । അഗ്നേ । മാ । 43 (50)

TS 4.2.10.3

ഹിഴ്സീഃ പരമേ വേുാമന്ന് ।
ഗവയ-മാരണ്യ-മനു തേ ദിശാമി തേന് ചിന്വാനസ്തനുവോ
നി ഷീദ ॥
വരൂത്രിം താഷ്ട്രൂർ വരുണസ്യ നാഭിമവിം ജജ്ഞാനാഴ്
രജസ്ഷം പരസ്മാത് ।
മഹീഴ് സാഹസ്രീമസുരസു മായാമഗ്നേ മാ ഹിഴ്സീഃ
പരമേ വ്യോമന്ന് ॥
ഇമാമൂർണായും വരുണസ്യ മായാം താചം പശൂനാം
ദ്വീപദാം ചതുഷ്യദാം ।

ത്വഷ്ട്യും പ്രജാനാം പ്രഥമം ജനിത്രമഗ്നേ മാ ഹിഴ്സീം പരമേ വ്യോമന്ന് । ഉഷ്ട്ര–മാരണ്യ–മന് – [] **44**

TS 4.2.10.3 - Padam

TS 4.2.10.4

തേ ദിശാമി തേന് ചിന്വാനസ്തനുവോ നി ഷിദ ॥ യോ ആഗ്നിരഗ്നേസ്തപസോ ടധി ജാതഃ ശോചാത് പൃഥിവൃാ ഉത വാ ദിവസ്പരി ।

```
പദ പാഠേ (വാകൃ സഹിത)–ചതുർത്ഥകാണ്ഡേ–ദ്വീതീയഃ പ്രശ്നഃ
യേന പ്രജാ വിശ്വകർമാ വ്യാനട് തമഗ്നേ ഹേഡഃ പരി തേ
വൃണക്തു ॥
അജാ ഹൃഗ്നേ–രജനിഷ്ട ഗർഭാഥ് സാ വാ
അപശൃജ്ജനിതാരമഗ്രേ ।
തയാ രോഹമായന്നുപ മേദ്ധ്യാസ–സ്കയാ ദേവാ
ദേവതാമഗ്ര ആയന്ന് ।
ശരഭ− ( ) –മാരണൃമനു തേ ദിശാമി തേന ചിന്വാന
സ്തനുവോ നി ഷീദ ॥ 45
TS 4.2.10.4 - Padam
തേ । ദിശാമി । തേന । ചിന്വാനഃ । തനുവഃ । നീതി । സീദ ॥
യഃ । അഗ്നിഃ । അഗ്നേഃ । തപ്സഃ । അധീതി । ജാതഃ ।
ശോചാത് । പൃഥിവൃാഃ । ഉത । വാ । ദിവഃ । പരി ॥ യേന് ।
പ്രജാ ഇതി പ്ര – ജാഃ । വിശ്വകർമേതി വിശ്വ – കർമാ ।
വ്യാനഡിതി വി – ആനട് । തം । അഗ്നേ । ഹേഡഃ ।
പരീതി । തേ । വൃണക്തു ॥ അജാ । ഹി । അഗ്നേഃ ।
അജനിഷ്ട । ഗർഭാത് । സാ । വൈ । അപശൃത് । ജനിതാരം ।
തയാ । ദേവാഃ । ദേവതാം । അഗ്രേ । ആയന്ന് ॥ ശരഭം ( ) ।
ആരണ്യം I അന്വിതി I തേ I ദിശാമി I തേന I ചിന്വാനഃ I
```

Special Korvai

(ആദിതൃ മിമന്ദ്വിപാദം മയും വാതസ്യാ ശ്വ മിമ മേകശഫങ്ഗൗരമ ജ്സ്രങ്ഗവയം വരുത്രി മവി മിമാമൂർണായു മുഷ്ട്രം യോ അഗ്നിഃ ശരഭം ല

TS 4.2.11.1

ഇന്ദ്രാഗ്നീ രോചനാ ദിവഃ പരി വാജേഷു ഭൂഷഥഃ । തദ് വാം ചേതി പ്ര വീര്യം ॥ ശ്ഞഥദ്–വൃത്രമുത സനോതി വാജമിന്ദ്രാ യോ ആഗ്നീ സഹുരീ സപര്യാത് । ഇരജ്യന്താ വസവൃസ്യ ഭൂരേഃ സഹസ്തമാ സഹസാ വാജയന്താ ॥ പ്ര ചർ.ഷണിഭ്യഃ പൃതനാ ഹവേഷു പ്ര പൃഥിവ്യാ രിരിചാഥേ ദിവശ്ച । പ്ര സിന്ധുഭ്യഃ പ്ര ഗിരിഭ്യോ മഹിത്വാ പ്രേന്ദ്രാഗ്നീ വിശ്വാ ഭുവനാടതൃന്യാ ॥ മരുതോ യസ്യ ഹി – [] 46

TS 4.2.11.1 - Padam ഇന്ദ്രാഗ്നീ ഇതീന്ദ്ര – അഗ്നീ । രോചനാ । ദിവഃ । പരീതി । വാജേഷു । ഭൂഷഥഃ ॥ തത് । വാം । ചേതി । പ്രേതി । വീർയം ॥ ശ്ഞഥത് । വൃത്രം । ഉത । സനോതി । വാജം । ഇന്ദ്രാ । യഃ । അഗ്നീ ഇതി । സഹുരീ ഇതി സ – ഹുരീ । സപർയാത് ॥ ഇരജ്യന്താ । വസവൃസ്യ । ഭൂരേഃ । സഹസ്തമേതി സഹഃ – തമാ । സഹസാ । വാജയന്തേതി വാജ – യന്താ ॥ പ്രേതി । ചർ.ഷണിഭ്യ ഇതി ചർ.ഷണി – ഭൃഃ । പൃതനാ । ഹവേഷു । പ്രേതി । പൃഥിവ്യാഃ । രിരിചാഥേ ഇതി । ദിവഃ । ച ॥ പ്രേതി । സിന്ധുഭൃ ഇതി സിന്ധു – ഭൃഃ । പ്രേതി । ഗിരിഭൃ ഇതി ഗിരി–ഭൃഃ । മഹിത്വേതി മഹി – ത്വാ । പ്രേതി । ഇന്ദ്രാഗനീ ഇതിന്ദ്ര – അഗനീ । വിശ്വാ । ഭുവനാ । അതീതി । അനൃാ ॥ മരുതഃ । യസ്യ । ഹി । 46 (50) TS 4.2.11.2 ക്ഷയേ <mark>പാഥാ</mark> ദിവോ വിമഹസഃ ।

ശ്രിയസേ കം ഭാനുഭിഃ സം മിമിക്ഷിരേ തേ രശ്മിഭിസ്ത ഋകാഭിഃ സുഖാദയഃ । തേ വാശീമന്ത ഇഷ്മിണോ അഭീരവോ വിദ്രേ പ്രിയസ്യ മാരുതസ്യ ധാമ്റ്റഃ ॥ അവ തേ ഹേഡ ഉദുത്തമം ॥ കയാ നശ്ചിത്ര ആ ഭുവദൂതീ സദാവൃധഃ സഖാ । കയാ ശചിഷ്ഠയാ വൃതാ ॥ 47

TS 4.2.11.2 - Padam

ക്ഷയേ പാഥ ദിവഃ വിമഹസ ഇതി വി-മഹസഃ സ് വ സുഗോപാതമ ഇതി സുഗോപ – തമഃ ന് ജനഃ യെജ്ഞെ വ വാ നയ്യാ പാര്യ ഇതി യജ്ഞ – വാഹസഃ വിപ്രസ്യ ന വാ ന് മതീനാം നമരുതഃ ന് ശൃണുത നെവം നശ്രിയസേ ന കം ന് ഭാനുഭിരിതി ഭാനു – ഭിഃ ന്യമിതി നമിമിക്ഷിരേ ത്ര ന രശ്ശിഭിരിതി രശ്ശി – ഭിഃ ത്ര ന്റെ പ്രവാശീമന്ത്ര ഇതി വാശി – മന്ത്രഃ ന്റെ ചാദയു തെ വാശീമന്ത്ര ഇതി വാശി – മന്ത്രഃ ന്റെ അവേതി ത്രെ നേഡഃ നിദ്രേ പ്രിയസ്യ ന മാരുതസ്യ ന്നാമ്പ് അവേതി ത്രെ നേഡഃ നള്ളിതി ന

പദ പാഠേ (വാകൃ സഹിത)–ചതുർത്ഥകാണ്ഡേ–ദ്വീതീയഃ പ്രശ്നഃ ഊതീ । സദാവൃധ ഇതി സദാ – വൃധഃ । സഖാ ။ കയാ । ശചിഷ്യയാ । വൃതാ ॥ 47 (50) TS 4.2.11.3 കോ അദൃ യുങ്ക്തേ ധുരി ഗാ ഋതസൃ ശിമീവതോ ഭാമിനോ ദുർ.ഹൃണായൂൻ (ആസന്നിഷൂൻ ഹൃഥ്സാസോ മയോഭൂൻ. യ ഏഷാം ഭൃത്യാമൃണധഥ് സ ജിവാത് ॥ അഗ്നേ നയാടട ദേവാനാഴ് ശന്നോ ഭവന്തു വാജേവാജേ ॥ അഫ്സാഗ്നേ സധിഷ്ടവ <mark>സൗഷ</mark>ധീരനു രുദ്ധ്യസേ । ഗർഭേ സൻ ജായസേ പുനഃ ॥ വൃഷാ സോമ ദൃുമായ് അസി വൃഷാ ദേവ വൃഷവ്രതഃ ദ വൃഷാ ധർമാണി ദധിഷേ ॥ ഇമം മേ ( ) വരുണ തത് ത്വാ യാമി ത്വം നോ അഗ്നേ സ ത്വം നോ അഗ്നേ ॥ 48 TS 4.2.11.3 - Padam കഃ । അദൃ । യുങ്ക്തേ । ധുരി । ഗാഃ । ഋതസ്യ । ശിമിവതഃ । ഭാമിനഃ । ദുർ.ഹൃണായൂനിതി ദുഃ – ഹൃണായൂൻ ॥ ആസന്നിഷൂനിത്യാസന്ന് – ഇഷൂൻ । ഹൃഥ്സ്വസ ഇതി ഹൃഥ്സു – അസഃ । മയോഭൂനിതി മയഃ – ഭൂൻ । യഃ ।

ഏഷാം । ഭൃത്യാം । ഋണധ്ത് । സഃ । ജീവാത് ॥ അഗ്നേ । നയ । ഏതി । ദേവാനാം । ശം । നഃ । ഭവന്തു । വാജേവാജ ഇതി വാജേ –വാജേ ॥ അഫ്സിതൃപ് – സു । അഗ്നേ । സധിഃ । തവ । സഃ । ഓഷധീഃ । അനിതി । രുദ്ധ്യസേ ॥ ഗർദേ । സന്ന് । ജായസേ । പുനഃ ॥ വൃഷാ । സോമ । ദ്യൂമാനിതി ദ്യു – മാൻ । അസി । വൃഷാ । ദേവ । വൃഷവ്രത ഇതി വൃഷ –വ്രതഃ ॥ വൃഷാ । ധർമാണി । ദധിഷേ ॥ ഇമം । മേ ( ) । വരുണ । തത് । ത്വാ । യാമി । ത്വം । നഃ । അഗ്നേ । സഃ । ത്വം । നഃ । അഗ്നേ । സഃ । തവം । നഃ । അഗ്നേ । സഃ ।

പദ പാഠേ (വാകൃ സഹിത)–ചതുർത്ഥകാണ്ഡേ–ദ്വീതീയഃ പ്രശ്നഃ

```
      Prasna Korvai with starting Padams of 1 to 11 Anuvaakams :-

      (വിഷ്ണോ: ക്രമോടസി – ദിവസ്പ – രൃന്നപതേ – ടപേത –

      സമിതം – യാ ജാതാ – മാ നോ ഹിഴ്സീ – ദ്രഭൃസ്ഥാദ് –

      ധ്രുവാ – ടസ്യാദിതൃങ്ഗർഭ – മിന്ദ്രാഗ്നീ രോച –

      നൈകാദശ )
```

Korvai with starting Padams of 1, 11, 21 Series of Panchaatis :(വിഷ്ണോ – രസ്മിൻ. ഫവ്യേ – തി ത്വാടഹം – ധീതിഭിർ. –
ഹോത്രാ – അഷ്ടാചത്വാരി്യശത്)

First and Last Padam of Second Prasnam of 4th Kandam:(വിഷ്കോടസ്വ – ത്വന്നോ അഗ്നേ സ ത്വന്നോ
അഗ്നേ)

॥ ഹരിഃ ഓം ॥

॥ കൃഷ്ണ യജുർവേദീയ തൈത്തിരീയ സംഹിതായാം പദ പാഠേ ചതുർത്ഥ കാണ്ഡേ ദ്വിതീയഃ പ്രശ്നഃ സമാപ്നഃ ॥

Details of Panchati and Padam for Kandam 4, Prasanam 2 (TS 4.2)

	Panchati	Padams
Anuvakam 1	5	266
Anuvakam 2	4	204
Anuvakam 3	4	216
Anuvakam 4	4	198
Anuvakam 5	6	322
Anuvakam 6	5	268
Anuvakam 7	4	189
Anuvakam 8	3	161
Anuvakam 9	6	304
Anuvakam 10	4	209
Anuvakam 11	3	161
Total →	48	2498

Notes:

- 1. Please refer to the book "TS Kandam 1" and "TS 1.1 pada paadam with Vaakyam" for notes and conventions used in this Compilation.
- 2. Please download our vedic compilations from our web site www.vedavms.in